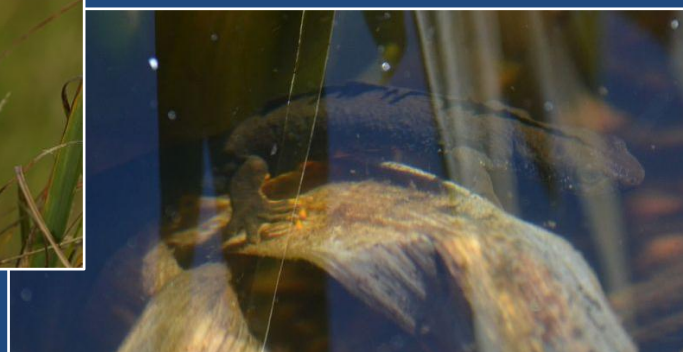
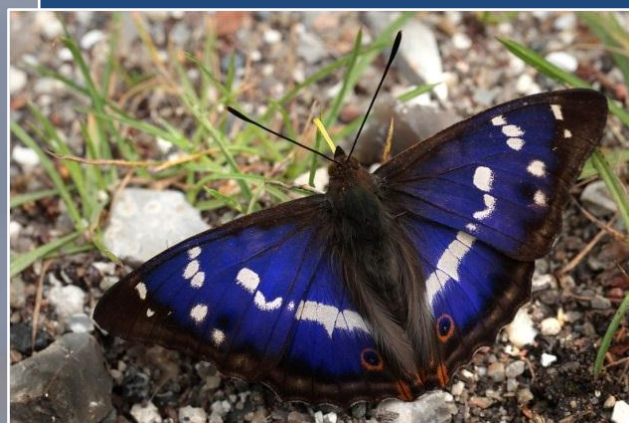


# Vidensindsamling Natur 2013

## Amager Fælled

---



Biomedica

Rapport til Københavns Kommune

Udarbejdet af: Anders N. Michaelsen og Johanne Bak, Biomedica og  
Lars Andersen

Afleveret: Januar 2014. Rettet version, marts 2014

## Kolofon

|                |   |
|----------------|---|
| Titel:         | Vidensindsamling Natur 2013, Amager Fælled.   |
| Bedes citeret: | Michaelsen, A. N., Bak, J. og Andersen, L. 2013. Vidensindsamling Natur 2013, Amager Fælled. Biomedia for Københavns Kommune. |
| Forfatter:     | Anders N. Michaelsen, Johanne Bak, Biomedia og Lars Andersen  |
| Udgivelsesår:  | 2014  |
| Rekvirent:     | Københavns Kommune. Center for Park og Natur, CPN.  |
| Layout:        | Johanne Bak   |
| Fotos:         | Lars Andersen og Anders Michaelsen, Biomedia  |
| Forsidefoto:   | Brændeskærm ( <i>Selinum dubium</i> ), Stor Vandsalamander ( <i>Triturus cristatus</i> ) og Iliia ( <i>Apatura ilia</i> )     |

## Opsummering

Denne rapport omhandler resultater fra undersøgelser af naturen på Amager Fælled og arealerne mellem Lossepladsvej og Havneløbet, som en del af projektet "Vidensindsamling natur 2013".

Undersøgelsen har først og fremmest bestået af kortlægning af beskyttede naturtyper, samt tilhørende registreringer af floraen. Der er sideløbende lavet undersøgelser af faunagrupperne: fugle, krybdyr, padder og insekter. Resultater for fugle, krybdyr og padder er behandlet særskilt i rapporten "Fugle, krybdyr og padder på Amager Fælled 2013". Metoder og resultater fra naturkortlægningen og insektundersøgelserne behandles i nærværende rapport. Den videre analyse og vurdering af de samlede naturforhold og -elementer inddrager dog alle resultater, konklusioner og anbefalinger fra alle organismegrupper. Med udgangspunkt i alle resultaterne fra 2013 foretages sammenlignende vurderinger af resultaterne med tidligere naturundersøgelser foretaget i 1990'erne.

Kortlægnings- og registreringsarbejdet har samlet set resulteret i 49 delområder, som rummer 53 registrerede naturtypeforekomster, fordelt på 17 overdrev, 15 søer, 9 enge, 9 moser, 2 fredskove og 1 et skovområde som ikke er fredskov (se figur 3). 33 af disse delområder er vurderet til at være omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 og dækker 178,5 ha af undersøgelsesområdet ialt 302 ha.

Der er registreret 290 plantearter i hele undersøgelsesområdet. Et af de bemærkelsesværdige resultater er, at der på trods af de omfattende indgreb med inddæmning, losseplads- og jordopfyld, urbanisering mv. som er foretaget det sidste århundrede fordelt i hele undersøgelsesområdet findes relativt mange arter knyttet til strandeng, strandoverdrev og andre kystnære naturområder. Det drejer sig bl.a. om: Strand-Svingel, Strand-Kogleaks, Sylt-star, Jordbær-Kløver, Harril og Liden tusindgylden. Disse arter er alle salttolerante, som har overlevet de ret kraftige omvæltninger. Denne flora findes hovedsagligt i de oprindelige terrænkoter, dvs i det oprindelige landareal med gamle enge, øst for det opfyldte lossepladsareal. Netop her finder man også mange andre arter, der regnes for at være knyttet til områder med høj naturkvalitet, f.eks.: Knoldet Mjødurt, Tormentil, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs, Blågrøn Star, Hirse-Star og Trenervet Snerre. Hertil kommer den halvsjældne Pile-Alant, der er lokalt almindelig på Amager og den meget sjældne skærmpil Brændeskærm, som har sine eneste danske voksesteder på Amager, hvoraf netop bestanden på Amager Fælled regnes for den største.

Insektundersøgelserne har registreret 159 insekter. Fokus har været på sommerfuglegruppen. Arterne fordeler sig på en del generalister med indslag af enkelte mere specialiserede arter med høje habitatkrav. Det drejer sig bl.a. om natsværmeren Kridtugle, der er en rødlistet, national ansvarsart. Generelt er den store artsrigdom, der er fundet ved natlysløkning i nærheden af strandengsoverdrevet syd for grønjordssøen, bemærkelsesværdig og imponerende. Et enkelt fund af den sjældne dagsommerfugl, Ilia, skal særligt fremhæves. Det er en for Danmark nyttilvandet og stadig sjælden art, som de kommende år muligvis kan finde fodfæste i området.

Der er registreret 52 arter af ynglefugle. Blandt fund af ynglefugle er Rørhøg og Rørdrum særligt bemærkelsesværdige. Begge arter findes på EF-Fugledirektivets bilag 1; arter med en ugunstig bevaringsstatus i Europa som derfor er strengt beskyttede i EU. Forekomsten af flere andre relativt sjældnere ynglefugle som fx Pungmejse og Gråstrubet Lappedykker er også iøjnefaldende. De nævnte arter er alle observeret ynglende nær Grønjordssøen.

Paddefundene fordeler sig på tre springpaddearter; Grøn Frø, Skrubtudse og Spidssnudet Frø, og to arter af halepadder; Lile Vandsalamander og Stor Vandsalamander. Spidssnudet Frø og Stor Vandsalamander er opført på habitatdirektivets bilag IV – arter der er strengt beskyttede i EU. Stor Vandsalamander er så vidt vides ikke tidligere registreret på Amager Fælled. Paddebestandenes størrelse er tilsyneladende undergået en stor tilbagegang siden 1990'erne. For bestanden af Grøn Frø i Grønjordssøen anslås tilbagegangen, at være fra omkring 2000 individer til nu kun omkring 100 individer, svarende til en tilbagegang på omkring 95%. De øvrige paddearters bestande er alle meget lave, grænsende til det meget kritiske. Strandtudse er ikke set siden 1970'erne og Grønbroget Tudse kendes senest fra et enkeltstående fund i 2010.

Blandt krybdyrene er der ligeledes tale om store tilbagegange, med generelt meget små bestande af de tilbageværende arter. Snog og Skovfirben var de eneste krybdyrarter det lykkedes at finde og det kun meget fåtalligt. Bestandene vurderes at være kritisk lave. På baggrund af de manglende nye fund er det muligt, at flere af de øvrige krybdyrarter som tidligere har forekommet, helt er forsvundet fra området. Det må anses som temmelig sandsynligt, at Hugorm og Mark-Firben ikke længere findes i området.

I det fremtidige forvaltningsarbejde anbefales det at starte med at sikre de eksisterende naturværdier. Krybdyr- og paddebestandene bør hjælpes op med en aktiv indsats. For padderne kan dette ske ved, at foretage høslæt af rørskov og høj vegetation i og omkring udvalgte søer, vandhuller og på engområder i tilknytning hertil. Desuden vil oprensning af vandhuller og etablering af nye yngleområder i form af vandhuller og alternativt også mindre "paddeskrab" være nødvendigt. Både flora, insekter, engfugle og krybdyr har generelt nytte af åbne lavtvoksende engarealer og de vil derfor også kunne drage fordel af disse tiltag.

Grønbroget Tudse kræver vandhuller omgivet af næsten vegetationsløse flader med sten, grus og lignende. Arealerne vest for vandrerhjemmet er derfor aktuelt det område, hvor der er størst sandsynlighed for at arten kan etablere sig, såfremt den vender tilbage til Amager Fælled.

For krybdyrene vil det være nødvendigt at sikre tørre, varme solpladser til gavn for de konstaterede, små bestande af Skovfirben og Snog. En særlig vigtig indsats for snogebestanden består desuden i etablering af kompostbunker og lignende med varmeudvikling til overvintrings- og ynglemuligheder. Stålorm, som ikke er genfundet, men forhåbentlig stadig findes endnu, ynder

i særlig grad at opholde sig på og i solbeskinnede stensamlinger, hvor den opsuger restvarme om aftenen og gennem natten. Skovfirben trives også på stendiger og lignende.

Særligt af hensyn til floraen og engfuglene bør den kraftige dræning syd for Grønjordssøen begrænses, fx ved tilkastning af grøftesystemet. Der kan alternativt etableres opstemninger, såfremt behovet for kontrolleret regulering skønnes nødvendigt af hensyn til fx klimasikring, farbarhed på veje og stier, uønsket påvirkning af vandstanden i Grønjordssøen eller andet. I samme område er en del af eng- og overdrevsarealerne aktuelt begravet under et jorddepot. Med en aktiv indsats, hvor jorden fjernes og det oprindelige terræn fritlægges, kan eng- og overdrevsarealerne genskabes.

Langs et tracé med cykelsti på tværs af den nordligste del af Amager Fælled, er de mulige konflikter for naturværdierne undersøgt og vurderet. De væsentligste naturværdier er koncentreret i forbindelse med Skydebaneskoven (F1), hvor der findes orkidéer, sommerfugle og mindst ét potentielt levested for padder på engarealet (E1). Skovbryn er attraktive levesteder for mange organismegrupper. Bevaring af skydebaneskovens skovbryn inkl. jordbundsforholdene har derfor betydning for at bevare og øge naturindhold og naturværdier i området. Dertil kommer, at de registrerede lysåbne naturtyper langs tracéet, er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Sommerfuglearterne Iris og Ilia kan påvirkes ved fysiske indgreb i skovbrynets træstruktur og artssammensætning. Larverne overlever som pupper på grenene af Pil og Bævre-Asp. Sommerfuglelarver er generelt følsomme over for dampene fra asfaltarbejde og nylagt asfalt i nærheden af deres levesteder, hvilket fører til nedgang i antallet af larver. Ældre asfalt giver ikke problemer for larverne. De voksne individer af Iris og Ilia ynder at fouragere på grusstier, hvor de får dækket deres behov for forskellige mineraler, men de kan ikke udnytte asfalterede flader i deres søgen efter mineraler (Lars Andersen, pers. komm.).

Glatførebekæmpelse i vinterhalvåret med organiske urea-midler og lignende, vil generelt kunne forårsage forringelser af naturkvaliteten i §3-naturtyperne langs hele tracéet pga. skadelig næringsberigelse. Paddearternes trivsel og ynglesuccés risikerer at blive negativt påvirket ved brug af salt til glatførebekæmpelse i området. Orkidéerne forventes også at blive påvirket negativt af glatførebekæmpelsesmidler.

## Indholdsfortegnelse

|  |    |
|--|----|
| Opsummering.....   | 3  |
| Indholdsfortegnelse .....  | 1  |
| Introduktion .....   | 1  |
| Naturtype, §3- og floraregistrering.....   | 2  |
| Lysåbne naturtyper beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3 .....                                    | 3  |
| Flora .....  | 5  |
| Insektlivet på Amager Fælled.....  | 10 |
| Amager Fælled, Nordlige del .....  | 10 |
| Amager Fælled, Centrale del.....   | 12 |
| Amager Fælled, sydøstlige del .....  | 15 |
| Amager Fælled, sydvestlige del .....   | 27 |
| De væsentligste ændringer, årsager og virkninger siden 1990'erne.....                                  | 28 |
| Den landskabelige kanal .....  | 28 |
| Jorddepot, kratrydning og uddybning af grøfter .....   | 29 |
| Markfirben - forsvundet.....   | 30 |
| Engfugle - forsvundet.....   | 30 |
| Grønjordssøen – Snog, padder, Rørhøg og Rørdrum .....  | 30 |
| Flora .....  | 31 |
| Forslag til forvaltningstiltag .....   | 32 |
| Naturtyper og flora .....  | 32 |
| Fugle.....   | 33 |
| Padder .....   | 33 |
| Krybdyr .....  | 34 |
| Insekter .....   | 34 |
| Sammenfaldene og modstridende naturinteresser på Amager Fælled .....                                   | 34 |
| Overordnet prioritering af mulige naturforbedrende tiltag .....  | 36 |
| Bevare og reducere.....  | 36 |
| Genoprette og etablere .....   | 36 |
| Formidling .....   | 37 |
| Udpegning af områder hvor der bør tages særligt hensyn til særlige artsgrupper.....                    | 38 |
| Udpegning af områder med særlige behov for beskyttelse mod forstyrrelser og rekreativ anvendelse. .... | 40 |

|  |    |
|--|----|
| Samlet overblik over områder med særlige arter og områder der ikke tåler forstyrrelse..... | 42 |
| Tracé med planlagt cykelsti vurderet i forhold til naturværdier. ....                      | 43 |
| Naturindhold.....  | 43 |
| Orkidéer .....   | 45 |
| Sommerfugle.....   | 45 |
| Eng/vandhul .....  | 46 |
| Mulige konflikter.....   | 46 |
| Glatførebekæmpelsesmidler .....  | 46 |
| Trafik .....   | 48 |
| Litteraturliste .....  | 49 |
| Appendix .....   | 51 |



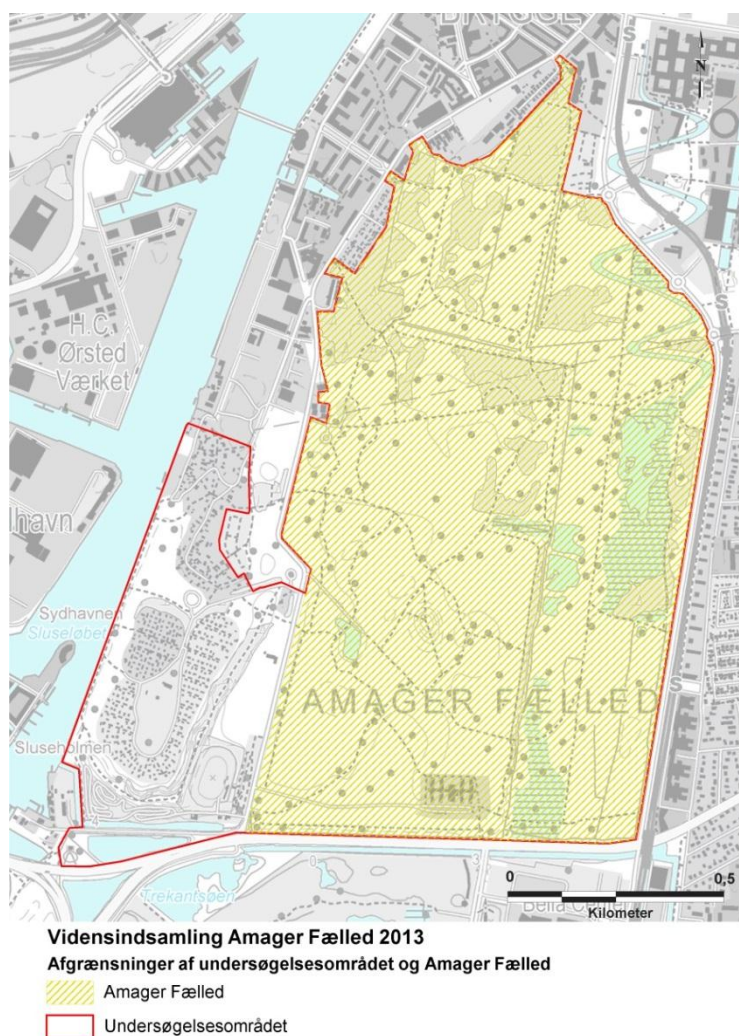
## Introduktion

Københavns Kommune har, med vedtagelse af biodiversitetsstrategien "Plads til Naturen, Strategi for Biologisk Mangfoldighed i København" i efteråret 2011, igangsat et mere fokuseret arbejde med, at fremme den biologiske mangfoldighed. Kommunen vil med strategien trække hensynet til den biologiske mangfoldighed frem i lyset og ind i den daglige drift og i planarbejdet.

For at kunne fremme den biologiske mangfoldighed, er der behov for et større kendskab til de eksisterende naturværdier i Kommunens grønne områder.

Formålet med denne rapport er, at forbedre og opdatere Københavns Kommunes viden om tilstanden og de eksisterende naturværdier på Amager Fælled og den natur der ligger mellem Amager Fælled og havneløbet. Dette giver bedre forudsætninger til bl.a. at udarbejde mere hensigtsmæssige naturplejeprojekter, udviklings- eller plejeplaner for netop dette område. Samtidig forbedres forudsætningerne og mulighederne for at tage hensyn til områdets eksisterende naturværdier i andre sammenhænge.

Biomedica har i sommeren 2013 registreret naturforholdene indenfor undersøgelsesområdet (se figur 1) og resultaterne er afrapporteret i to dele; "Fugle, krybdyr og padder på Amager Fælled" og "Vidensindsamling natur 2013, Amager Fælled". Denne rapport redegør for registreringen af naturtyper og flora samt insektlivet. Derudover er der udarbejdet en overordnet analyse og vurdering af de samlede naturforhold, hvori alle de registrerede organismegrupper indgår (fugle, krybdyr, padder, flora og insekter). Endvidere gives der forslag til videre forvaltningstiltag samt prioritering af indsatsen.



Figur 1. Definering af begreberne "Undersøgelsesområde" og "Amager Fælled", som de benyttes i denne rapport



## Naturtype, §3- og floraregistrering

§3-registreringerne inkl. floraregistreringer er foretaget af Anders Michaelsen, Biomedia. Der er suppleret med enkelte observationer af planter gjort af Lars Maltha Rasmussen og Lars Andersen i forbindelse med deres sideløbende faunaregistreringer. Registreringsarbejdet er foregået i perioden 27. maj – 30. september med hovedvægten lagt i juli og august. Størstedelen af indsatsen er anvendt til kortlægning af naturen. Der er dog samtidig også lagt vægt på at finde sjældne, karakteristiske og rødlistede arter for, at finde frem til de væsentligste naturværdier. Der har været fokus på netop disse arter, da det typisk er den type naturværdier der har høj prioritet i kommunens videre forvaltning, når der f.eks. udarbejdes naturplejeprojekter eller der i andre sammenhænge skal tages hensyn til kommunens naturværdier.

Registreringen af §3-områderne, har fulgt metoden beskrevet i *"Teknisk anvisning til besigtigelse af naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 mv. Version 1.04, Juni 2010"*. Alle naturområder er registreret, også dem som ikke vurderes omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3.



Figur 2. Seljepil.

Der er foretaget en såkaldt "udvidet registrering", der foruden en afgrænsning af arealet, bestemmelse af hovednaturtypen og registreringer af strukturindikatorerne, også omfatter registrering af plantearter i et dokumentationsfelt (en cirkel med 5 m radius).

Dokumentationsfeltet

placeres i, den subjektivt bedømt, bedste del af hvert delområde for, at vise områdets naturpotentiale. Strukturindikatorer er oplysninger om vegetationens højde, andel af vedplanter, invasive arter mm. Disse danner basis for beregning af et "strukturindeks". Strukturindekset beskriver arealets aktuelle tilstand og forvaltningsbehov i forhold til at modvirke trusler som manglende afgræsning, dræning, invasive arter mm. På baggrund af floralisten der udarbejdes i forbindelse med dokumentationscirklen kan der beregnes et artsindeks. Artsindekset beskriver den aktuelle bedste biologiske tilstand på arealet. Struktur- og artsindeks er sammenlignelige på tværs af arealstørrelser og naturtyper. Ved en sammenstilling af struktur- og artsindekset beregnes "naturkvalitetsindekset", der samlet beskriver arealets biologiske og forvaltningsmæssige tilstand. Beregningerne for de nævnte indeks foretages på og af Danmarks Miljøportal i forbindelse med inddatering. Med et naturkvalitetsindeks er det muligt senere at følge og dokumentere en forandring på en reproducerbar måde.

## Lysåbne naturtyper beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3

Vurderingen af, om et areal er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3 beror, som udgangspunkt, på en vurdering af den eksisterende flora og vegetation. Hertil kommer oplysninger om øvrige bestemmelser og forhold, som f.eks. dyrkningshistorie og andre lovgivningsmæssige aspekter. Naturen er imidlertid dynamisk og kan "gro ind og ud af" beskyttelsen. F.eks. kan naturen i et område med slettepræg være i færd med at vokse ind i beskyttelsen, i takt med at de karakteristiske arter for eng eller overdrev indvandrer. Omvendt kan det samme artsindhold i et andet område være på vej væk, som følge af tilgroning i krat og skov.

Ofte kan naturtyperne identificeres ud fra vegetationens sammensætning og struktur samt jordbundforhold, hydrologi mm. Men sommetider forekommer naturtyperne mere komplekse eller overgangene mellem naturtyperne er sværere at definere, og det kan derfor undertiden være vanskeligt at opdele og afgrænse de forskellige naturtyper. Da der i store områder af fælleden er meget fladt, kan selv små terrænforskelle betyde at vandet samler sig i lavninger, som med tiden udvikler mose- eller engkarakter. Overgangen til mere tørre dele med overdrevskarakter er ikke skarp og er ofte mosaikagtig afgrænset. En kortlægning med større flader skarpt opdelt i eng og overdrev har af disse årsager ikke været muligt og en mere detaljeret opdeling ville resultere i et arbejde som ikke var muligt indenfor rammerne af denne undersøgelse. Desuden gælder der forvaltningsmæssigt forskellige alders- og modningskriterier for eng og overdrev. F.eks. kræver et overdrev omfattet af §3 længere tid for at dannes end en eng omfattet af §3. For vandhuller er det generelt en anderledes kort tidshorisont, idet nye vandhuller ofte koloniseres af karakteristiske arter relativt hurtigt og almindeligvis bliver omfattet af §3-beskyttelsen på omkring 2 år.

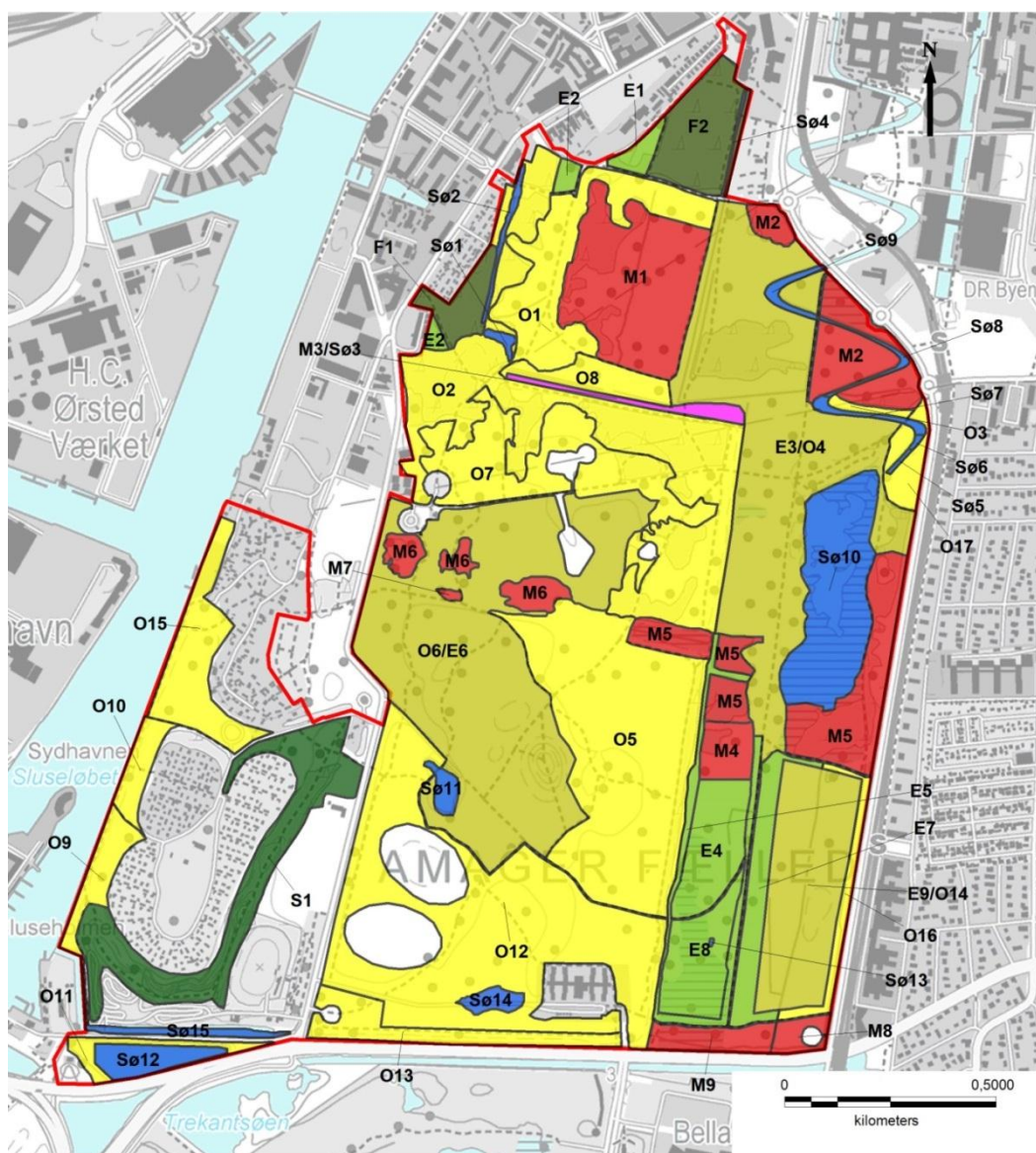
Kortlægning og registrering af floraen i undersøgelsesområdet er sket med udgangspunkt i den tidligere registrering af naturtyperne og § 3-registreringen udført i 2011. Undersøgelsesområdet er i denne omgang udvidet til også at omfatte arealerne vest for Artillerievej, med et samlet areal på ca. 302 ha. Indenfor undersøgelsesområdet er i alt 249 ha blevet registreret som natur. De resterende 53 ha er bl.a. bebyggelse, parkeringspladser, boldbaner, Motorcross- og BMX-baner og er af Københavns Kommune, undtaget fra registreringsområdet. Af de 249 ha registreret natur er det vurderet, at 178,5 ha er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3 (se tabel 1).

Delområdernes areal dækker over et spænd fra 0,0147 ha til 31,5 ha.

Tabel 1. Arealfordeling af undersøgelsesområdet

|                            | Areal (ha) |       |          |
|----------------------------|------------|-------|----------|
| <b>Undersøgelsesområde</b> | 302        | -     | -        |
| <b>Registreret</b>         | 249        | §3    | 178,5 ha |
|                            |            | Ej §3 | 70,5 ha  |
| <b>Ej registreret</b>      | 53         | -     | -        |

Erfaringer fra lignende opgaver, uden store ensartede klit-, hede- eller strandengsarealer viser, at forvaltningmæssigt er delområder på 1-5 hektar af passende størrelse at arbejde med. I det fremtidige forvaltningsarbejde kan det muligvis være en fordel, at opdele de største af delområderne yderligere i takt med, at naturen udvikler sig og driften fastlægges med f.eks. hegnsætning og tilhørende græsnings- eller høslætsdrift, som iværksættes mere permanent. På den måde kan der opnås større detaljeringsgrad, viden og forvaltningmæssigt overblik.



### Vidensindsamling Amager Fælled

#### Naturtyper

|  |     |   |      |
|--|-----|---|------|
| <span style="color: green;">■</span> Eng           | (6) | <span style="color: pink;">■</span> Mose/Sø         | (1)  |
| <span style="color: yellow;">■</span> Eng/Overdrev | (3) | <span style="color: lightyellow;">■</span> Overdrev | (14) |
| <span style="color: darkgreen;">■</span> Fredskov  | (2) | <span style="color: darkgreen;">■</span> Skov       | (1)  |
| <span style="color: red;">■</span> Mose            | (8) | <span style="color: blue;">■</span> Sø              | (14) |

Undersøgelsesområde 2013

Figur 3. Oversigt over undersøgelsesområdet, med inddeling i naturtyper. I teksten refererer delområderne til de angivne betegnelser på kortet.



Kortlægnings- og registreringsarbejdet har samlet set resulteret i 49 delområder, med 53 registrerede naturtypeforekomster, fordelt på 17 overdrev, 15 søer, 9 enge, 9 moser, 2 fredskove og 1 et skovområde som ikke er fredskov (se figur 3). 33 af disse delområder er vurderet til at være omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 (se figur 51 i Appendix s. I). På fire af delområderne findes to registrerede naturtyper. Det drejer sig om delområderne E3/O4, O6/E6 og E9/O14, der er kortlagt som mosaik af eng og overdrev. Hertil kommer delområde M3/Sø3 kortlagt som mosaik af sø og mose,. Mosaikregistreringer foretages, når der ikke er klare skillelinjer mellem naturtyperne, men de i stedet forekommer med ikke veldefinerede overgange ind imellem hinanden.

På enkelte delområder er det vurderet, at det kun er en procentdel af arealet der er omfattet af §3. Det drejer sig bl.a. om de lysåbne arealer omkring højene midt på fælleden, på det tidligere lossepladsareal. Disse arealer er opstået ved deponering af dagrenovation og byggeaffald på inddæmmed, lavvandet havbund og strandeng i perioden 1956-1973. Det vurderes, at der ikke i tilstrækkelig grad har indfundet sig karakteristisk eng og overdrevsflora til, at hele arealet er omfattet af §3. En del er efterhånden tæt skovbevokset og dermed ikke lysåben §3-natur og i øvrigt som skov endnu ikke så modent, at typisk skovbundflora har indfundet sig i større grad.

## Flora

Undersøgelsesområdet har en blandet historie, hvilket afspejler sig i naturtyperne og den flora der findes i området. Den samlede floraliste rummer ialt 290 forskellige arter. De botanisk set mest interessante områder findes i den nordlige og den sydøstlige del af Amager Fælled.

Delområderne i den nordligst del af undersøgelsesområdet (E1 og F2 – se figur 3), indeholder en række spændende, karakteristiske eller bemærkelsesværdige arter tilknyttet skov, skovlysninger overdrev og fugtige enge. Det drejer sig bl.a. om Skov-løg, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Blågrøn Star samt Tandbælg, Alm. Knopurt og Jordbær-kløver. Derudover er der også fundet de to arter af orkidéer Ægbladet fliglæbe og Skov-hullæbe. Tilstedeværelsen af disse arter vidner om mindre forstyrrelse og større "kontinuitet" i naturforholdene end mange andre steder i undersøgelsesområdet .

Alle danske orkidéer er fredede. Orkidéerne er fundet voksende forskellige steder rundt i skovbrynet af Skydebaneskoven. Ægbladet Fliglæbe regnes for knyttet til skov med en relativ høj alder og kontinuitet.



Figur 4. Brændeskærm (*Selinum dubium*) er en sjælden og rødlistet art i Danmark. Den forekommer flere steder på Amager Fælled, særligt i det sydøstlige hjørne på delområderne E4, E8 og E9/O14.

Foruden det nordligste af Amager Fælled, findes langt de fleste botanisk interessante områder i det sydøstlige hjørne af Amager Fælled (E4, E5, E7, E8, E9/O14, M4 og O16 – se figur 3). Store dele af områderne her, plejes gennem græsning. Der er etableret græsningsfolde, hvor der på undersøgelsestidspunktet gik angus-kvæg på dele af arealerne.

Der er i området registreret en række indikatorarter. Tilstedeværelse af 2 eller flere indikatorarter på en fersk eng, eller i en mose, er tegn på en god naturtilstand. Dette gør sig gældende for flere af disse områder. Der er i området registreret bl.a. Vellugtende Gulaks, Hirse-star, Kødfarvet Gøgeurt og Kragefod der alle er indikatorarter for enten mose eller fersk eng. Derudover er der også registreret Tormentil, Knoldet Mjødurt og Hjertegræs der er særligt værdifulde ”positivarter”.

**Tabel 2. Samlet floraliste for de 53 registreringer der blev lavet på Amager Fælled. Det er sandsynligt at listen ikke er fuldstændig komplet men, at der er arter der muligvis er blevet overset i forbindelse med registreringerne.**

| Dansk navn         | Videnskabeligt navn                              | Astersslægten         | <i>Aster</i>  |
|--------------------|--|-----------------------|---|
| Navr               | <i>Acer campestre</i>                            | Sød astragal          | <i>Astragalus glycyphyllos</i>                                    |
| Ahorn              | <i>Acer pseudoplatanus</i>                       | Spyd-mælde            | <i>Atriplex prostrata</i>   |
| Alm. røllike       | <i>Achillea millefolium</i>                      | Udspærret vinterkarse | <i>Barbarea vulgaris</i> var. <i>arcuata</i>                      |
| Nyse-røllike       | <i>Achillea ptarmica</i>                         | Tusindfryd            | <i>Bellis perennis</i>  |
| Skvalderkål        | <i>Aegopodium podagraria</i>                     | Vorte-birk            | <i>Betula pendula</i>   |
| Alm. agermåne      | <i>Agrimonia eupatoria</i>                       | Hjertegræs            | <i>Briza media</i>  |
| Alm. hvene         | <i>Agrostis capillaris</i>                       | Blød hejre            | <i>Bromus hordeaceus</i> ssp. <i>hordeaceus</i>                   |
| Stortoppet hvene   | <i>Agrostis gigantea</i>                         | Bjerg-rørhvene        | <i>Calamagrostis epigejos</i>                                     |
| Kryb-hvene         | <i>Agrostis stolonifera</i>                      | Spids spydmos         | <i>Calliergonella cuspidata</i>                                   |
| Løvefodslægten     | <i>Alchemilla</i>                                | Gærde-snerle          | <i>Calystegia sepium</i>  |
| Håret løvefod      | <i>Alchemilla filicaulis</i> var. <i>vestita</i> | Hyrdetaske            | <i>Capsella bursa-pastoris</i>                                    |
| Vejbred-skeblad    | <i>Alisma plantago-aquatica</i>                  | Engkarse              | <i>Cardamine pratensis</i>  |
| Løgekarse          | <i>Alliaria petiolata</i>                        | Hjertekarse           | <i>Cardaria draba</i>   |
| Vild løg           | <i>Allium oleraceum</i>                          | Kruset tidsel         | <i>Carduus crispus</i>  |
| Skov-løg           | <i>Allium scorodoprasum</i>                      | Toradet star          | <i>Carex disticha</i>   |
| Rød-el             | <i>Alnus glutinosa</i>                           | Blågrøn star          | <i>Carex flacca</i>   |
| Grå-el             | <i>Alnus incana</i>                              | Håret star            | <i>Carex hirta</i>  |
| Eng-rævehale       | <i>Alopecurus pratensis</i>                      | Alm. star             | <i>Carex nigra</i> var. <i>nigra</i>                              |
| Læge-oksetunge     | <i>Anchusa officinalis</i>                       | Knold-star            | <i>Carex nigra</i> var. <i>recta</i>                              |
| Farve-gåseurt      | <i>Anthemis tinctoria</i>                        | Sylt-star             | <i>Carex otrubae</i>  |
| Vellugtende gulaks | <i>Anthoxanthum odoratum</i>                     | Hare-star             | <i>Carex ovalis</i>   |
| Vild kørvel        | <i>Anthriscus sylvestris</i>                     | Hirse-star            | <i>Carex panicea</i>  |
| Filtet burre       | <i>Arctium tomentosum</i>                        | Spidskapslet star     | <i>Carex spicata</i>  |
| Gåsepotentil       | <i>Argentina anserina</i>                        | Kornblomst            | <i>Centaurea cyanus</i>   |
| Peberrod           | <i>Armoracia rusticana</i>                       | Alm. knopurt          | <i>Centaurea jacea</i>  |
| Draphavre          | <i>Arrhenatherum elatius</i>                     | Bjerg-knopurt         | <i>Centaurea montana</i>  |
| Grå-bynke          | <i>Artemisia vulgaris</i>                        | Liden tusindgylden    | <i>Centaureum pulchellum</i>                                      |
| Asparges           | <i>Asparagus officinalis</i>                     | Alm. hønsetarm        | <i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>vulgare</i> var. <i>vulgare</i> |

|   |   |
|---|---|
| <b>Femhannet hønsetarm</b>              | <i>Cerastium semidecandrum</i>            |
| <b>Tornfrøet hornblad</b>               | <i>Ceratophyllum demersum</i>             |
| <b>Hvidmelet gåsefod, kollektiv art</b> | <i>Chenopodium album coll.</i>            |
| <b>Cikorie</b>                          | <i>Cichorium intybus</i>                  |
| <b>Dunet steffensurt</b>                | <i>Circaea lutetiana</i>                  |
| <b>Ager-tidsel</b>                      | <i>Cirsium arvense</i>                    |
| <b>Kær-tidsel</b>                       | <i>Cirsium palustre</i>                   |
| <b>Horse-tidsel</b>                     | <i>Cirsium vulgare</i>                    |
| <b>Alm. skovranke</b>                   | <i>Clematis vitalba</i>                   |
| <b>Kragefod</b>                         | <i>Comarum palustre</i>                   |
| <b>Ager-snerle</b>                      | <i>Convolvulus arvensis</i>               |
| <b>Hvid kornel</b>                      | <i>Cornus alba ssp. stolonifera</i>       |
| <b>Rød kornel</b>                       | <i>Cornus sanguinea</i>                   |
| <b>Hassel</b>                           | <i>Corylus avellana</i>                   |
| <b>Alm. hvidtjørn</b>                   | <i>Crataegus laevigata</i>                |
| <b>Engriflet hvidtjørn</b>              | <i>Crataegus monogyna</i>                 |
| <b>Grøn høgeskæg</b>                    | <i>Crepis capillaris</i>                  |
| <b>Alm. kamgræs</b>                     | <i>Cynosurus cristatus</i>                |
| <b>Hundegræs</b>                        | <i>Dactylis glomerata</i>                 |
| <b>Kødfarvet gøgeurt</b>                | <i>Dactylorhiza incarnata</i>             |
| <b>Tandbælg</b>                         | <i>Danthonia decumbens</i>                |
| <b>Gulerod</b>                          | <i>Daucus carota</i>                      |
| <b>Vild gulerod</b>                     | <i>Daucus carota ssp. carota</i>          |
| <b>Mose-bunke</b>                       | <i>Deschampsia cespitosa</i>              |
| <b>Gærde-kartebolle</b>                 | <i>Dipsacus fullonum</i>                  |
| <b>Pindsvin-kartebolle</b>              | <i>Dipsacus strigosus</i>                 |
| <b>Bredbladet mangeløv</b>              | <i>Dryopteris dilatata</i>                |
| <b>Slangehoved</b>                      | <i>Echium vulgare</i>                     |
| <b>Alm. sumpstrå</b>                    | <i>Eleocharis palustris ssp. vulgaris</i> |
| <b>Alm. kvik</b>                        | <i>Elytrigia repens</i>                   |
| <b>Dueurtslægten</b>                    | <i>Epilobium</i>                          |
| <b>Gederams</b>                         | <i>Epilobium angustifolium</i>            |
| <b>Lådden dueurt</b>                    | <i>Epilobium hirsutum</i>                 |
| <b>Dunet dueurt</b>                     | <i>Epilobium parviflorum</i>              |
| <b>Skov-hullæbe</b>                     | <i>Epipactis helleborine</i>              |
| <b>Ager-padderok</b>                    | <i>Equisetum arvense</i>                  |
| <b>Dynd-padderok</b>                    | <i>Equisetum fluviatile</i>               |
| <b>Bitter bakkestjerne</b>              | <i>Erigeron acer</i>                      |
| <b>Langbladet vortemælk</b>             | <i>Euphorbia esula ssp. esula</i>         |
| <b>Japan-pileurt</b>                    | <i>Fallopia japonica ssp. japonica</i>    |
| <b>Kæmpe-pileurt</b>                    | <i>Fallopia sachalinensis</i>             |
| <b>Strand-svingel</b>                   | <i>Festuca arundinacea</i>                |

|                              |   |
|------------------------------|---|
| <b>Kæmpe-svingel</b>         | <i>Festuca gigantea</i>                     |
| <b>Eng-svingel</b>           | <i>Festuca pratensis</i>                    |
| <b>Rød svingel</b>           | <i>Festuca rubra</i>                        |
| <b>Knoldet mjøduert</b>      | <i>Filipendula vulgaris</i>                 |
| <b>Ask</b>                   | <i>Fraxinus excelsior</i>                   |
| <b>Læge-jordrøg</b>          | <i>Fumaria officinalis</i>                  |
| <b>Burre-snerre</b>          | <i>Galium aparine</i>                       |
| <b>Trenervet snerre</b>      | <i>Galium boreale</i>                       |
| <b>Hvid snerre</b>           | <i>Galium mollugo</i>                       |
| <b>Kær-snerre</b>            | <i>Galium palustre ssp. palustre</i>        |
| <b>Gul snerre</b>            | <i>Galium verum</i>                         |
| <b>Stinkende storkenæb</b>   | <i>Geranium robertianum</i>                 |
| <b>Eng-nellikerod</b>        | <i>Geum rivale</i>                          |
| <b>Feber-nellikerod</b>      | <i>Geum urbanum</i>                         |
| <b>Korsknap</b>              | <i>Glechoma hederacea</i>                   |
| <b>Manna-sødgræs</b>         | <i>Glyceria fluitans</i>                    |
| <b>Høj sødgræs</b>           | <i>Glyceria maxima</i>                      |
| <b>Kæmpe-bjørneklo</b>       | <i>Heracleum mantegazzianum</i>             |
| <b>Havtorn</b>               | <i>Hippophaë rhamnoides</i>                 |
| <b>Hestehale</b>             | <i>Hippuris vulgaris</i>                    |
| <b>Fløjlsgræs</b>            | <i>Holcus lanatus</i>                       |
| <b>Humle</b>                 | <i>Humulus lupulus</i>                      |
| <b>Frøbid</b>                | <i>Hydrocharis morsus-ranae</i>             |
| <b>Alm. sankt hansurt</b>    | <i>Hylotelephium telephium ssp. maximum</i> |
| <b>Prikbladet perikon</b>    | <i>Hypericum perforatum</i>                 |
| <b>Alm. kongepen</b>         | <i>Hypochoeris radicata</i>                 |
| <b>Kristtorn</b>             | <i>Ilex aquifolium</i>                      |
| <b>Småblomstret balsamin</b> | <i>Impatiens parviflora</i>                 |
| <b>Pile-alant</b>            | <i>Inula salicina</i>                       |
| <b>Gul iris</b>              | <i>Iris pseudacorus</i>                     |
| <b>Glanskapslet siv</b>      | <i>Juncus articulatus</i>                   |
| <b>Tudse-siv</b>             | <i>Juncus bufonius</i>                      |
| <b>Fladstrået siv</b>        | <i>Juncus compressus</i>                    |
| <b>Knop-siv</b>              | <i>Juncus conglomeratus</i>                 |
| <b>Lyse-siv</b>              | <i>Juncus effusus</i>                       |
| <b>Harril</b>                | <i>Juncus gerardii</i>                      |
| <b>Tue-siv</b>               | <i>Juncus tenuis</i>                        |
| <b>Alm. guldregn</b>         | <i>Laburnum anagyroides</i>                 |
| <b>Haremad</b>               | <i>Lapsana communis</i>                     |
| <b>Flerårig ærteblomst</b>   | <i>Lathyrus latifolius ssp. latifolius</i>  |
| <b>Gul fladbælg</b>          | <i>Lathyrus pratensis</i>                   |
| <b>Skov-fladbælg</b>         | <i>Lathyrus sylvestris</i>                  |

|                        |   |
|------------------------|---|
| Liden andemad          | <i>Lemna minor</i>  |
| Kors-andemad           | <i>Lemna trisulca</i>   |
| Høst-borst             | <i>Leontodon autumnalis</i>                                     |
| Hvid okseøje           | <i>Leucanthemum vulgare</i>                                     |
| Liguster               | <i>Ligustrum vulgare</i>  |
| Alm. torskemund        | <i>Linaria vulgaris</i>   |
| Vild hør               | <i>Linum catharticum</i>  |
| Alm. rajgræs           | <i>Lolium perenne</i>   |
| Alm. kællingetand      | <i>Lotus corniculatus</i>                                       |
| Sump-kællingetand      | <i>Lotus pedunculatus</i> var. <i>pedunculatus</i>              |
| Mangebladet lupin      | <i>Lupinus polyphyllus</i>                                      |
| Mark-frytle            | <i>Luzula campestris</i>  |
| Trævekroner            | <i>Lychnis flos-cuculi</i>                                      |
| Sværtelvæld            | <i>Lycopus europaeus</i>  |
| Pengebladet fredløs    | <i>Lysimachia nummularia</i>                                    |
| Prikbladet fredløs     | <i>Lysimachia punctata</i>                                      |
| Alm. fredløs           | <i>Lysimachia vulgaris</i>                                      |
| Sød-æble               | <i>Malus domestica</i>  |
| Skive-kamille          | <i>Matricaria matricarioides</i>                                |
| Humle-sneglebælg       | <i>Medicago lupulina</i>  |
| Foder-lucerne          | <i>Medicago sativa</i> ssp. <i>sativa</i>                       |
| Enblomstret flitteraks | <i>Melica uniflora</i>  |
| Hvid stenkløver        | <i>Melilotus albus</i>  |
| Høj stenkløver         | <i>Melilotus altissimus</i>                                     |
| Mark-stenkløver        | <i>Melilotus officinalis</i>                                    |
| Vand-mynte             | <i>Mentha aquatica</i>  |
| Miliegræs              | <i>Milium effusum</i>   |
| Mark-forglemmigej      | <i>Myosotis arvensis</i>  |
| Aks-tusindblad         | <i>Myriophyllum spicatum</i>                                    |
| Ægbladet fliglæbe      | <i>Neottia ovata</i>  |
| Hvid åkande            | <i>Nymphaea alba</i>  |
| Mark-rødtop            | <i>Odontites vernus</i>   |
| Mark-krageklo          | <i>Ononis spinosa</i> ssp. <i>maritima</i> var. <i>maritima</i> |
| Merian                 | <i>Origanum vulgare</i>   |
| Klatre-Vin             | <i>Parthenocissus quinquefolia</i>                              |
| Pastinak               | <i>Pastinaca sativa</i>   |
| Vand-pileurt           | <i>Persicaria amphibia</i>                                      |
| Rørgræs                | <i>Phalaris arundinacea</i>                                     |
| Eng-rottehale          | <i>Phleum pratense</i> ssp. <i>pratense</i>                     |
| Knold-rottehale        | <i>Phleum pratense</i> ssp. <i>serotinum</i>                    |
| Tagrør                 | <i>Phragmites australis</i>                                     |

|                        |  |
|------------------------|--|
| Alm. pimpinelle        | <i>Pimpinella saxifraga</i>                                |
| Lancet-vejbred         | <i>Plantago lanceolata</i>                                 |
| Glat vejbred           | <i>Plantago major</i>                                      |
| Strand-vejbred         | <i>Plantago maritima</i>                                   |
| Dunet vejbred          | <i>Plantago media</i>                                      |
| Fladstrået rapgræs     | <i>Poa compressa</i>                                       |
| Eng-rapgræs, koll. art | <i>Poa pratensis</i> , s.l.                                |
| Alm. rapgræs           | <i>Poa trivialis</i>                                       |
| Poppelslægten          | <i>Populus</i> sp.   |
| Balsam-poppel          | <i>Populus balsamifera</i> var. <i>hortensis</i>           |
| Pyramide-poppel        | <i>Populus nigra</i> ssp. <i>nigra</i> var. <i>italica</i> |
| Bævreasp               | <i>Populus tremula</i>                                     |
| Landevejs-poppel       | <i>Populus x canadensis</i> var. <i>serotina</i>           |
| Børstebladet vandaks   | <i>Potamogeton pectinatus</i>                              |
| Sølv-potentil          | <i>Potentilla argentea</i>                                 |
| Tormentil              | <i>Potentilla erecta</i>                                   |
| Krybende potentil      | <i>Potentilla reptans</i>                                  |
| Alm. brunelle          | <i>Prunella vulgaris</i>                                   |
| Fugle-kirsebær         | <i>Prunus avium</i>  |
| Mirabel                | <i>Prunus cerasifera</i>                                   |
| Slåen                  | <i>Prunus spinosa</i>                                      |
| Strand-annelgræs       | <i>Puccinellia maritima</i>                                |
| Pære                   | <i>Pyrus communis</i>                                      |
| Alm. eg                | <i>Quercus robur</i>                                       |
| Bidende ranunkel       | <i>Ranunculus acris</i>                                    |
| Kær-ranunkel           | <i>Ranunculus flammula</i>                                 |
| Lav ranunkel           | <i>Ranunculus repens</i>                                   |
| Tigger-ranunkel        | <i>Ranunculus sceleratus</i>                               |
| Vrietorn               | <i>Rhamnus cathartica</i>                                  |
| Hjortetaktræ           | <i>Rhus typhina</i>  |
| Ribsslægten            | <i>Ribes</i> sp.   |
| Vild ribs              | <i>Ribes spicatum</i>                                      |
| Roseslægten            | <i>Rosasp.</i>   |
| Glat hunde-rose        | <i>Rosa canina</i> ssp. <i>canina</i>                      |
| Lugtløs æble-rose      | <i>Rosa elliptica</i> ssp. <i>inodora</i>                  |
| Klit-rose              | <i>Rosa pimpinellifolia</i>                                |
| Æble-rose              | <i>Rosa rubiginosa</i>                                     |
| Rynket rose            | <i>Rosa rugosa</i>   |
| Armensk brombær        | <i>Rubus armeniacus</i>                                    |
| Korbær                 | <i>Rubus caesius</i>                                       |
| Hindbær                | <i>Rubus idaeus</i>  |
| Brombær                | <i>Rubus</i> sect. <i>Rubus</i>                            |



|                               |   |
|-------------------------------|---|
| <b>Alm. syre</b>              | <i>Rumex acetosa</i>                        |
| <b>Kruset skræppe</b>         | <i>Rumex crispus</i>                        |
| <b>Butbladet skræppe</b>      | <i>Rumex obtusifolius</i>                   |
| <b>Pileslægten</b>            | <i>Salix sp.</i>                            |
| <b>Hvid-pil</b>               | <i>Salix alba var. alba</i>                 |
| <b>Grøn pil</b>               | <i>Salix alba x fragilis</i>                |
| <b>Selje-pil</b>              | <i>Salix caprea</i>                         |
| <b>Grå-pil</b>                | <i>Salix cinerea</i>                        |
| <b>Skør-pil</b>               | <i>Salix fragilis</i>                       |
| <b>Femhannet pil</b>          | <i>Salix pentandra</i>                      |
| <b>Bånd-pil</b>               | <i>Salix viminalis</i>                      |
| <b>Alm. hyld</b>              | <i>Sambucus nigra</i>                       |
| <b>Sæbeurt</b>                | <i>Saponaria officinalis</i>                |
| <b>Sø-kogleaks</b>            | <i>Schoenoplectus lacustris</i>             |
| <b>Strand-kogleaks</b>        | <i>Schoenoplectus maritimus</i>             |
| <b>Knoldet brunrod</b>        | <i>Scrophularia nodosa</i>                  |
| <b>Brændeskærm</b>            | <i>Selinum dubium</i>                       |
| <b>Eng-brandbæger</b>         | <i>Senecio jacobaea</i>                     |
| <b>Dag-pragtstjerne</b>       | <i>Silene dioica</i>                        |
| <b>Nikkende limurt</b>        | <i>Silene nutans</i>                        |
| <b>Lundgylden</b>             | <i>Smyrnium perfoliatum</i>                 |
| <b>Bittersød natskygge</b>    | <i>Solanum dulcamara</i>                    |
| <b>Sildig gyldenris</b>       | <i>Solidago gigantea</i>                    |
| <b>Kær-svinemælk</b>          | <i>Sonchus palustris</i>                    |
| <b>Alm. røn</b>               | <i>Sorbus aucuparia</i>                     |
| <b>Selje-røn</b>              | <i>Sorbus intermedia</i>                    |
| <b>Græsbladet fladstjerne</b> | <i>Stellaria graminea</i>                   |
| <b>Hvid snebær</b>            | <i>Symphoricarpos albus var. laevigatus</i> |
| <b>Foder-kulsukker</b>        | <i>Symphytum x uplandicum</i>               |
| <b>Alm. syren</b>             | <i>Syringa vulgaris</i>                     |
| <b>Balsam-rejnfan</b>         | <i>Tanacetum balsamita</i>                  |
| <b>Rejnfan</b>                | <i>Tanacetum vulgare</i>                    |
| <b>Mælkebøtteslægten</b>      | <i>Taraxacum</i>                            |
| <b>Mælkebøtte</b>             | <i>Taraxacum officinale coll.</i>           |
| <b>Alm. pengeurt</b>          | <i>Thlaspi arvense</i>                      |

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| <b>Hvas randfrø</b>         | <i>Torilis japonica</i>                 |
| <b>Gedeskæg coll.</b>       | <i>Tragopogon pratensis</i>             |
| <b>Gul kløver</b>           | <i>Trifolium campestre</i>              |
| <b>Fin kløver</b>           | <i>Trifolium dubium</i>                 |
| <b>Jordbær-kløver</b>       | <i>Trifolium fragiferum</i>             |
| <b>Alsike-kløver</b>        | <i>Trifolium hybridum ssp. hybridum</i> |
| <b>Bugt kløver</b>          | <i>Trifolium medium</i>                 |
| <b>Rød-kløver</b>           | <i>Trifolium pratense</i>               |
| <b>Hvid-kløver</b>          | <i>Trifolium repens</i>                 |
| <b>Lugtløs kamille</b>      | <i>Tripleurospermum perforatum</i>      |
| <b>Strandasters</b>         | <i>Tripolium vulgare</i>                |
| <b>Følfod</b>               | <i>Tussilago farfara</i>                |
| <b>Smalbladet dunhammer</b> | <i>Typha angustifolia</i>               |
| <b>Bredbladet dunhammer</b> | <i>Typha latifolia</i>                  |
| <b>Skov-elm</b>             | <i>Ulmus glabra</i>                     |
| <b>Småbladet elm</b>        | <i>Ulmus minor</i>                      |
| <b>Stor nælde</b>           | <i>Urtica dioica</i>                    |
| <b>Mose-bølle</b>           | <i>Vaccinium uliginosum</i>             |
| <b>Tveskægget ærenpris</b>  | <i>Veronica chamaedrys</i>              |
| <b>Smalbladet ærenpris</b>  | <i>Veronica Scutellata</i>              |
| <b>Glat ærenpris</b>        | <i>Veronica serpyllifolia</i>           |
| <b>Pibe-kvalkved</b>        | <i>Viburnum lantana</i>                 |
| <b>Kvalkved</b>             | <i>Viburnum opulus</i>                  |
| <b>Muse-vikke</b>           | <i>Vicia cracca</i>                     |
| <b>Tofrøet vikke</b>        | <i>Vicia hirsuta</i>                    |
| <b>Smalbladet vikke</b>     | <i>Vicia sativa ssp. nigra</i>          |
| <b>Foder-vikke</b>          | <i>Vicia sativa ssp. sativa</i>         |
| <b>Gærde-vikke</b>          | <i>Vicia sepium</i>                     |
| <b>Langklaset vikke</b>     | <i>Vicia tenuifolia</i>                 |
| <b>Vinslægten</b>           | <i>Vitis sp.</i>                        |
| <b>Trådalger</b>            |   |

## Insektlivet på Amager Fælled

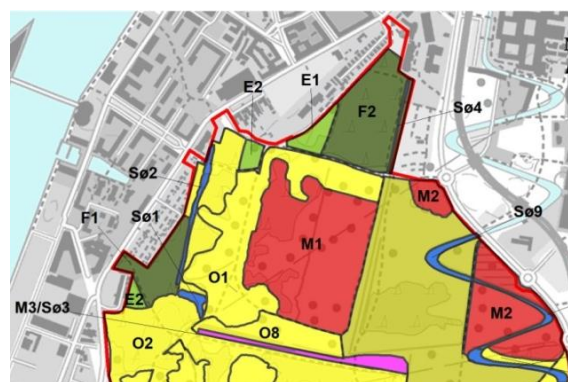
Alle insektobservationer er foretaget af eller i samarbejde med Lars Andersen. Der er i afsnittet om insekter, i figurtekster og tabeller, angivet status for de enkelte arter. Dette er gjort ved, at angive arter der er relativt sjældne med grøn skrift og sjældne med rød. Denne vurdering er subjektiv foretaget af Lars Andersen, og gældende for arterne på landsplan i Danmark.

I forbindelse med insektregistreringerne er der benyttet flere metoder til observation. Der er for den nordlige, centrale, sydvestlige og sydøstlige del af Amager Fælled foretaget simple dagsobservationer. Dette gøres ved, at gå rundt i området og evt. opsøge områder eller plantearter, der formodes at indeholde en del insekter. Desuden blev der foretaget sukker- og natlyslokning i delområdet E9/O14. Navngivning af natsommerfugle følger "Danmarks Sommerfugle".

### Amager Fælled, Nordlige del

Delområder: O1 – O8 - E1 - M1 – M3/Sø3 – F1 – F2

Den nordlige del af Amager Fælled er tidligere kystenge der nu delvist er vokset til i skov og krat bestående af Hvidpil, Grå-pil, Seljepil, Skov-Elm, Tjørn og Brombær. Her findes der mange insekter, hvoraf en del af de observerede var dagsommerfugle. Her findes bl.a. den spændende dagsommerfugl *Iris* og den sjældne *Ilia*. Den endelige status for *Ilia* er ikke afklaret. Det vides derfor ikke med sikkerhed, om fundet repræsenterer et enkelt træk eller om der er etableret en bestand. En relativ stor population af Skovrandøje blev observeret på poppel og Lundgylden i skoven i delområde F1.



Figur 5. Den nordlige del af Amager Fælled



Figur 6. 1. Stor Frostmåler larve (*Erannis defoliaria*). 2. Fjernmåler larve (*Phigalia pilosaria*). 3. Stor Kejserguldsmed (*Anax imperator*). 4. Poppelsværmer larve (*Laothoe populi*)

Tabel 3. Oversigt over observerede insekter på den nordlige del af Amager Fælled (delområderne: O1 – 08 - E1 - M1 – M3/Sø3 – F1 – F2). Arter der er relativt sjældne er markeret med **grønt**, arter der er sjældne er markeret med **rødt**.

| Dansk navn             | Videnskabeligt navn           | Poppelsværmer          | <i>Laothoe populi</i>           |
|------------------------|-------------------------------|------------------------|---------------------------------|
| Efterårs Mosaikguldmed | <i>Aeshna mixta</i>           | Firepletet Libel       | <i>Libellula quadrimaculata</i> |
| Dagpåfugleøje          | <i>Aglais io</i>              | Egegræshoppe           | <i>Meconema thalassinum</i>     |
| Nældens Takvinge       | <i>Aglais urticae</i>         | Stor Bredpande         | <i>Ochlodes sylvanus</i>        |
| Stor Kejserguldmed     | <i>Anax imperator</i>         | Skovrandøje            | <i>Pararge aegeria</i>          |
| Aurora                 | <i>Anthocharis cardamines</i> | Fjermåler              | <i>Phigalia pilosaria</i>       |
| <b>Ilia</b>            | <b><i>Apatura ilia</i></b>    | Stor Kålsommerfugl     | <i>Pieris brassicae</i>         |
| <b>Iris</b>            | <b><i>Apatura iris</i></b>    | Grønåret Kålsommerfugl | <i>Pieris napi</i>              |
| Engrandøje             | <i>Aphantopus hyperantus</i>  | Lille Kålsommerfugl    | <i>Pieris rapae</i>             |
| Nældesommerfugl        | <i>Arashina levana</i>        | Det Hvide C            | <i>Polygonia c-album</i>        |
| Kejserkåbe             | <i>Argynnis paphia</i>        | Alm. Blåfugl           | <i>Polyommatus icarus</i>       |
| Skovblåfugl            | <i>Celastrina argiolus</i>    | Alm. markgræshoppe     | <i>Saltatoria chorthippus</i>   |
| Okkergul Randøje       | <i>Coenonympha pamphilus</i>  | Det Hvide W            | <i>Satyrrium w-album</i>        |
| Sivgræshoppe           | <i>Conocephalus dorsalis</i>  | Alm. Hedelibel         | <i>Sympetrum vulgatum</i>       |
| Pileborer              | <i>Cossus cossus</i>          | Stregbredpande         | <i>Thymelicus lineola</i>       |
| Stor frostmåler        | <i>Erannis defoliaria</i>     | Admiral                | <i>Vanessa atalanta</i>         |
| Citronsommerfugl       | <i>Gonepteryx rhamni</i>      | Tidselsommerfugl       | <i>Vanessa cardui</i>           |



Figur 7. 1. Det Hvide W (*Satyrrium w-album*). 2. Nældesommerfugl (*Arashina levana*). 3. Ilia han (*Apatura ilia*) fotograferet i Pinseskoven d.13 juli 2013. 4. Iris han (*Apatura iris*). 5. Skovblåfugl han (*Celastrina argiolus*). 6. Det Hvide C (*Polygonia c-album*). 7. Engrandøje (*Aphantopus hyperantus*). 8. Stregbredpande (*Thymelicus lineola*).



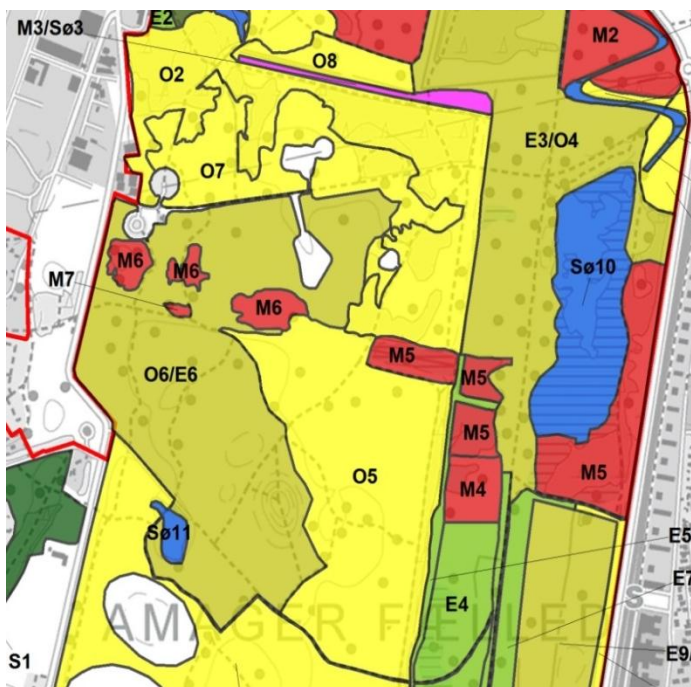
## Amager Fælled, Centrale del

Delområder: O2 - O5 - O6/E6 - O7 – E3/O4  
- M5 - M6 - M7

Den centrale del af Amager Fælled er en blandet mosaik af enge, moser og krat. Syd for det tværgående "dige" (M3/Sø3), består jordbunden dels af opfyld fra den tidligere losseplads. Området rummer nu efter en del år, en mindre mængde af insekter. Langs Artillerivej, i læ af skov og krat findes det, i foråret, luneste område. Her begynder insekter allerede sidst i april at flyve til pilens rakler.

Der blev kun observeret få insekter på denne del af Amager Fælled i foråret 2013. I blomster af Følfoed og Mælkebøtte

blev der observeret jordbier og glimmerbøsser. Derudover blev der også set forskellige arter af hvepse og fluer på arealet. På baggrund af årstiden for besøget, havde det været forventeligt at se flere insekter. Insekternes lyst til at flyve eller være nektarsøgende er afhængig af vejret. Da foråret generelt i 2013 var relativt køligt, og med kun få dage med dag-temperaturer over 15 grader spillede dette formegentlig en væsentlig rolle i det lave antal flyvende insekter. I begyndelsen af maj bl.a. blev observeret Aurora. Aurora hanner er set patruljere overalt på Amager Fælled, dog er der kun observeret få i de åbne arealer i sydvest.



Figur 8. Den centrale del af Amager Fælled



Figur 9. 1. Mørk Jordhumle (*Bombus terrestris*). 2. Stor Humleflue. 3. Honningbi (*Apis mellifera*).



Figur 10. 1. Jordbi (*Andrena sp.*). 2. Daggpåfugleøjje (*Aglais io*). 3. Nældens Takvinge (*Aglais urticae*).



Figur 11. 1. Grønåret kålsommerfugl (*Pieris napi*). 2. Stor kålsommerfugl (*Pieris brassicae*). 3. Aurora (*Anthocharis cardamines*). 4. Citronsommerfugl (*Gonepteryx rhamni*). 5. Skovblåfugl (*Celastrina argiolus*). 6. Skovrandøje (*Pararge aegeria*).

I starten til midten af maj blev der også observeret Grønåret Kålsommerfugl, Lille Kålsommerfugl, Stor Kålsommerfugl, Citronsommerfugl, Skovblåfugl og Skovrandøje.

Med de stigende temperaturer i slutningen af maj, hvor dagtemperaturerne kom over de 20 grader, kom insekterne på vingerne. Der blev bl.a. observeret Flagermusvandnymfe og forskellige arter af tæger, biller og fluer der tiltrækkes af de blomstrende Vild Kørvel, der er vidt udbredte i dette område af Amger Fælled.



Figur 12. 1. Kørvel-Urtesvirreflue (*Cheilosia pagana*). 2. Musegrå Smælder (*Agrypnus murinus*). 3. Flue (*Otites guttata*).

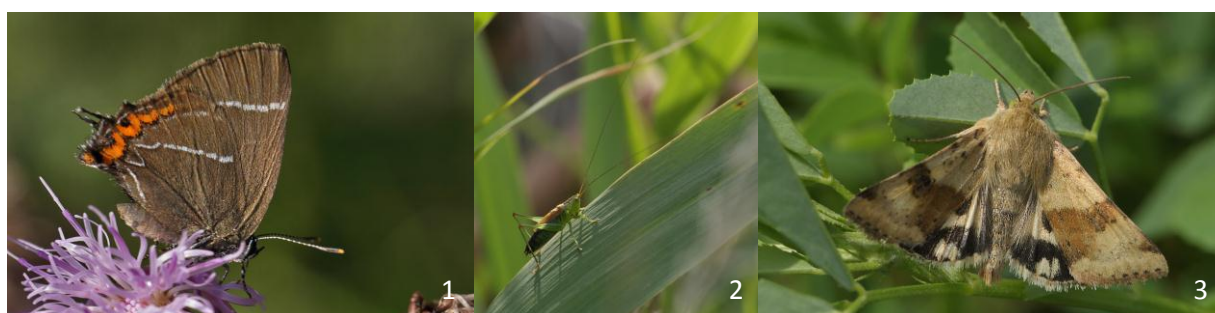


Figur 13. Her en Snyltehveps der har fundet en larve af møl (*Depressaria sordidatella*) på Vild Kørvel (*Anthriscus sylvestris*), sekundet efter er den ved at lægge sit æg på den



Tabel 4. Oversigt over insketer fundet på den centrale del af Amager Fælled. Relativt sjældne arter er markeret med **grønt**.

| Dansk navn              | Videnskabeligt navn           | Dansk navn               | Videnskabeligt navn             |
|-------------------------|-------------------------------|--------------------------|---------------------------------|
| Efterårs Mosaikgoldsmed | <i>Aeshna mixta</i>           | <b>Cikorie træk-ugle</b> | <i>Heliothis virescens</i>      |
| Dagpåfugleøje           | <i>Aglais io</i>              | Firepletet Libel         | <i>Libellula quadrimaculata</i> |
| Nældens Takvinge        | <i>Aglais urticae</i>         | <b>Ringspinder</b>       | <i>Malacosoma neustria</i>      |
| Stor Kejsergoldsmed     | <i>Anax imperator</i>         | Egegræshoppe             | <i>Meconema thalassinum</i>     |
| Jordbi sp.              | <i>Andrena sp.</i>            | Glimmerbøsse sp.         | <i>Meligethes sp.</i>           |
| Aurora                  | <i>Anthocharis cardamines</i> | Tjørne-Dværg             | <i>Nola cucullatella</i>        |
| <b>Iris</b>             | <i>Apatura iris</i>           | Stor Bredpande           | <i>Ochlodes sylvanus</i>        |
| Nældesommerfugl         | <i>Arashina levana</i>        | Skovrandøje              | <i>Pararge aegeria</i>          |
| Kejserkåbe              | <i>Argynnis paphia</i>        | Konvalæder               | <i>Pharmacis lupulina</i>       |
| Håret mosaikgoldsmed    | <i>Brychytron pratense</i>    | Stor Kålsommerfugl       | <i>Pieris brassicae</i>         |
| Kornet løber            | <i>Carabus granulatus</i>     | Lille Kålsommerfugl      | <i>Pieris rapae</i>             |
| Tremmemåler             | <i>Chiasmia clathrata</i>     | Grønåret Kålsommerfugl   | <i>Pieris napi</i>              |
| Alm. Markgræshoppe      | <i>Chorthippus brunneus</i>   | Det Hvide C              | <i>Polygonia c-album</i>        |
| Flagermus-vandnymfe     | <i>Coenagrion pulchellum</i>  | Alm. Blåfugl             | <i>Polyommatus icarus</i>       |
| Okkergul Randøje        | <i>Coenonympha pamphilus</i>  | Det Hvide W              | <i>Satyrium w-albu</i>          |
| <b>Sivgræshoppe</b>     | <i>Conocephalus dorsalis</i>  | Alm. Hedelibel           | <i>Sympetrum vulgatum</i>       |
| Brun Kløverugle         | <i>Euclidia glyphica</i>      | Alm. Torngræshoppe       | <i>Tetrix undulata</i>          |
| Kløverugle              | <i>Euclidia mi</i>            | Stor Løvgræshoppe        | <i>Tettigonia viridissima</i>   |
| Sørge-Snerremåler       | <i>Epirrhoe tristata</i>      | Stregbredpande           | <i>Thymelicus lineola</i>       |
| Citronsommerfugl        | <i>Gonepteryx rhamni</i>      | Admiral                  | <i>Vanessa atalanta</i>         |
|                         |                               | Tidselsommerfugl         | <i>Vanessa cardui</i>           |



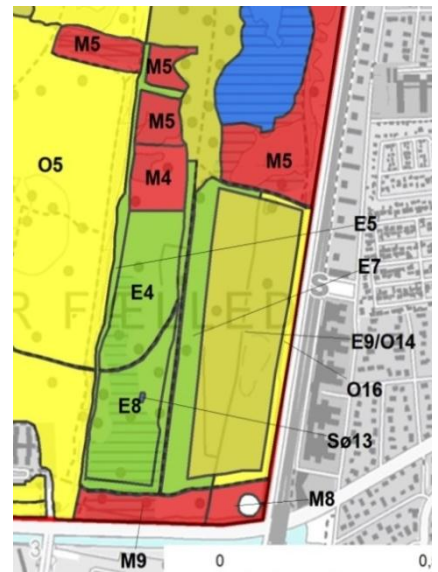
Figur 14. 1. Det Hvide W (*Satyrium w-album*). 2. Sivgræshoppe (*Conocephalus dorsalis*). 3. Cikorie Træk-ugle (*Heliothis virescens*).

## Amager Fælled, sydøstlige del

Delområder: E4 - E5 - E7 - E8 - E9/O14 - O16 - M8 - M9

### Angus-kvæg

Delområderne E4, E8 og E9/O14 bliver moderat græsset af Angus-kvæg som i 2013 blev sat ud i starten af juni på det vestlige areal E8 som hænger sammen med E4. Senere i juli blev de flyttet over til areal E9/O14, øst for stien. Denne moderate græsning er gavnlig for engene som sørger for de urterige eng ikke bliver kvalt i græsser. Det anbefales dog med års mellemrum at fjerne tjørn fra de centrale dele af engene. Men ikke rydde dem alle, da de giver ly for vestenvinden på engene for planter, insekter og fugle.



Figur 15. Sydøstlige del af Amager Fælled.



Figur 16. Tjørne-dværg (*Nola cucullatella*), larve fundet på Mirabel (*Prunus cerasifera*).



Figur 17. Hæg-Spindemøl (*Yponomeuta evonymella*) fundet på tjørn d.3. juni 2013. For nogle år siden i 2010 var der et kæmpe angreb på det sydøstlige Amager Fælled, hvor alle tjørn var pakket ind i spindemøllens spind.



### Nordlig del af E9/O14

Arealet tilhører den sidste del, af de oprindelige kystenge på det vestlige Amager Fælled. Denne del af området er domineret af åbne fugtige engarealer med spredte buske og småtræer som tjørn og pil, samt poppel langs stierne. Selve arealet i nord er domineret af Pile-Alant, Eng-nellikrod samt forskellige græsser og halvgræsser.

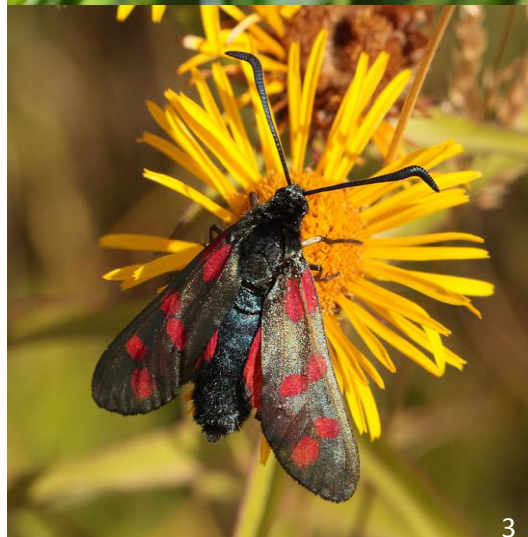
Insektaktiviteten var i denne del af Amager Fælled også påvirket af det kølige forår, hvilket gjorde, at der stort set ingen aktive insekter var på lokaliteten ved besøgene i april. I slutningen af maj var de lavere liggende arealer oversvømmet med gode vandhuller, som senere i juni var tørret ud. Sidst i maj og i starten af juni viste flere insekter sig på området og der blev observeret div. Humlefluer, Jordbier, Jordhumler, Agerhumler, Aurora og Grønåret Kålsommerfugl.

Der blev på dette areal også gjort observationer af den sjældne natsværmer **Kridtugle**, der bruger Strand-Svingel som værtsplante. Derudover blev der også observeret en række relativt sjældne spindere og målere, det drejer sig bl.a. om *Photedes extrema*, **Ringspinder**, Strandringspinder og Purpur-Engmåler.

### Østlig del af E9/O14

Midt på arealet i den østlige del af området, overfor Sundby Metro Station, er arealet hævet og tørt, og der findes bl.a. Vild Gulerod, Alm. Knopurt og Alm. Kællingetand.

I dette område flyver der fra midt i juni til midten juli Sekspletet Køllesværmer og Alm. Blåfugl, som her bruger Humle-Sneglebælg som værtsplante. Derudover blev der også observeret Græsrandøje, Engrandøje og Okkergul Randøje.

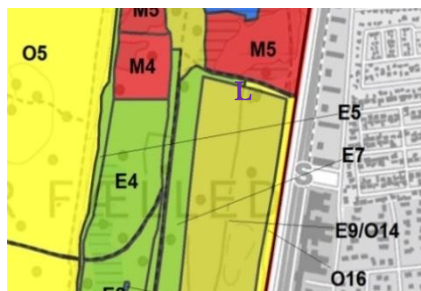


Figur 18. 1. Kompost-Svirreflue (*Syritta pipiens*) på Brændeskærm (*Selinum dubium*). 2. Sortmærket Kobbervandnymfe (*Lestes dryas*). 3. Sekspletet Køllesværmer (*Zygaena filipendulae*).

## Natlysløkning

Ved lysløkning udnytter man, at natsommerfugle og mange andre insek-ter orienterer sig bl.a. ved hjælp af lyset fra månen. Ved hjælp af nogle særlige lamper, lokkes insekterne til, og sætter sig på de hvide lagner der ligger under og hænger bag lampen. Det er derefter muligt at foto-grafere og bestemme de tillokkede insekter. Natlysløkningen fandt sted i den nordlige del af delområde E9/O14, d. 4 – 5 juli 2013, med deltagelse af Lars Andersen, Erik Steen Larsen, John Strange Petersen og Troels Melgaard (se tabel 5 for en samlet artsliste over arter observeret i forbindelse med natlysløkning).

Natlysløkningen afslørede tilstedeværelse af flere sjældne og relativt sjældne arter af natsværmere. Bl.a. blev den sjældne **Kridtugle** observeret. Kridtuglen lever på Strandsvingel, og er kun kendt fra få lokaliteter i Danmark, bl.a. på kystengene ved Nivå bugten, engen vest for



Figur 19. Nordlig del af E9/O14.  
L = stedet for natlysløkning



Figur 20. Natlysløkning



Figur 21. 1. Natsvalehale (*Ourapteryx sambucaria*). 2. *Hydaticus seminiger*. 3. Purpur-engmåler (*Idea muricata*). 4 og 5. Kridtugle (*Photedes morrisii*)



Kongelunden og Saltholm. Derudover blev der også observeret den relativt sjældne **Purpurengmåler** (se figur 21.3) og **Ringspinder** (se figur 22.1).



Figur 22. 1. Strandringspinder (*Malacosoma castrensis*) han (venstre) og Ringspinder (*Malacosoma neustria*) han (højre). 2. Snehare (*Acronicta leporina*). 3. V-dværgmåler (*Chloroclystis v-ata*). 4. Grumset Vikkeugle (*Lygephila pastinum*). 5. Pile-ugle (*Brachylomia viminalis*). 6. Lille Vinsværmer (*Deilephila porcellus*).

Tabel 5. Oversigt over arter observeret i forbindelse med natlyslokning d. 4-5 juli 2013. Arter markeret med **grønt** er relativt sjældne og arter markeret med **rødt** er sjældne.

| Dansk navn                | Videnskabeligt navn             | Dansk navn                  | Videnskabeligt navn                |
|---------------------------|---------------------------------|-----------------------------|------------------------------------|
| Brun Brilleugle           | <i>Abrostola triplasia</i>      | Hydaticus seminiger         | <i>Hydaticus seminiger</i>         |
| Ahornugle                 | <i>Acronicta aceris</i>         | Vatret Bladmåler            | <i>Hydriomena furcata</i>          |
| Poppelugle                | <i>Acronicta megacephala</i>    | Vinkelstreget Engmåler      | <i>Idaea aversata</i>              |
| Snehare                   | <i>Acronicta leporina</i>       | Sortpletet Løvmåler         | <i>Idaea dimidiata</i>             |
| Alm. Barkmåler            | <i>Alcis repandata</i>          | <b>Purpur-Engmåler</b>      | <b><i>Idaea muricata</i></b>       |
| Egetandspinder            | <i>Apamea anceps</i>            | Haveugle                    | <i>Lacanobia oleracea</i>          |
| Hvidlig Stængelugle       | <i>Apamea lithoxylaea</i>       | Poppelsværmer               | <i>Laothoe populi</i>              |
| Rodugle                   | <i>Apamea monoglypha</i>        | Grå Algeugle                | <i>Laspeyria flexula</i>           |
| Det Korte W               | <i>Apamea remissa</i>           | Sortprikket Græsugle        | <i>Leucania obsoleta</i>           |
| Y-ugle                    | <i>Apterogenum ypsilon</i>      | Sortrandet Måler            | <i>Lomaspilis marginata</i>        |
| Archanara dissoluta       | <i>Archanara dissoluta</i>      | <b>Grumset Vikkeugle</b>    | <b><i>Lygephila pastinum</i></b>   |
| Brun Bjørnspinder         | <i>Arctia caja</i>              | Græs-snudeugle              | <i>Macrochilo cribrumalis</i>      |
| Gammaugle                 | <i>Autographa gamma</i>         | Strand-Ringspinder          | <i>Malacosoma castrensis</i>       |
| Det Gyldne U              | <i>Autographa pulchrina</i>     | <b>Ringspinder</b>          | <b><i>Malacosoma neustria</i></b>  |
| Brændeugle                | <i>Axylia putris</i>            | Græsrandøje                 | <i>Maniola jurtina</i>             |
| Alm. Birkemåler           | <i>Biston betularia</i>         | Brombær-Dværg               | <i>Meganola albula</i>             |
| Pile-ugle                 | <i>Brachylomia viminalis</i>    | Pileurtugle                 | <i>Melanchra persicariae</i>       |
| Snehvid Stregmåler        | <i>Cabera pusaria</i>           | Kræmmerhus Græsugle         | <i>Mythimna conigera</i>           |
| Perlemåler                | <i>Campaea margaritata</i>      | Bleg græsugle               | <i>Mythimna pallens</i>            |
| Drømme-mus                | <i>Caradrina morpheus</i>       | Flov græsugle               | <i>Mythimna pudorina</i>           |
| Andemad-Halvmøl           | <i>Cataclysta lemnata</i>       | Svagtskygget smutugle       | <i>Noctua comes</i>                |
| Chilo phragmitella        | <i>Chilo phragmitella</i>       | Bredbåndet smutugle         | <i>Noctua fimbriata</i>            |
| Rov-mus                   | <i>Chilodes maritima</i>        | Brunviolet smutugle         | <i>Noctua janthe/janthina</i>      |
| V-dværgmåler              | <i>Chloroclystis v-ata</i>      | Smutugle                    | <i>Noctua pronuba</i>              |
| Grøn Bladmåler            | <i>Colostygia pectinataria</i>  | Tjørne-Dværg                | <i>Nola cucullatella</i>           |
| Snerre-Bladmåler          | <i>Cosmorhoe ocellata</i>       | Zigzagspinder               | <i>Notodonta ziczac</i>            |
| Dueurtsværmer             | <i>Deilephila elpenor</i>       | Hvidrandet jordugle         | <i>Ochropleura plecta</i>          |
| Lille Vinsværmer          | <i>Deilephila porcellus</i>     | Sølle tyv                   | <i>Oligia latruncula</i>           |
| <b>Tvebånd-dagugle</b>    | <b><i>Deltote bankiana</i></b>  | Stregtyv                    | <i>Oligia strigilis</i>            |
| Hvidhjørnet Dagugle       | <i>Deltote pygarga</i>          | <b>Oncocera semirubella</b> | <b><i>Oncocera semirubella</i></b> |
| Stor-dagugle              | <i>Deltote uncula</i>           | Natsvalehale                | <i>Ourapteryx sambucaria</i>       |
| Brun Tiggerugle           | <i>Diarsia brunnea</i>          | Måneplet                    | <i>Phalera bucephala</i>           |
| Tiggerugle                | <i>Diarsia mendica</i>          | Stor Porcelænsspinder       | <i>Pheosia tremula</i>             |
| Pile-Dværg                | <i>Earias clorana</i>           | <b>Dæmringsugle</b>         | <b><i>Photodes extrema</i></b>     |
| <b>Grålig cyklameugle</b> | <b><i>Eucarta virgo</i></b>     | <b>Kridtugle</b>            | <b><i>Photodes morrisii</i></b>    |
| Bølle-stenmåler           | <i>Eulithis populata</i>        | Phycitodes binaevella       | <i>Phycitodes binaevella</i>       |
| Hvid Dværgmåler           | <i>Eupithecia centaureata</i>   | Svingelugle                 | <i>Plusia festucae</i>             |
| Poppel-Gaffelhale         | <i>Furcula bifida</i>           | Palpespinder                | <i>Pterostoma palpina</i>          |
| Grøn Birkemåler           | <i>Geometra papilionaria</i>    | Aftenpåfugleøje             | <i>Smerinthus ocellata</i>         |
| Spåugle                   | <i>Graphiphora augur</i>        | Alm. Tigerspinder           | <i>Spilosoma lubricipeda</i>       |
| Knopmåler                 | <i>Gymnoscelis rufifasciata</i> | Alm. Hedelibel              | <i>Sympetrum vulgatum</i>          |
| Klyngespinder             | <i>Habrosyne pyritoides</i>     | Hindevinge                  | <i>Thumatha senex</i>              |
| Hedya salicella           | <i>Hedya salicella</i>          | Rosenplet                   | <i>Thyatira batis</i>              |
| Brunpletet Lundmåler      | <i>Hemithea aestivaria</i>      | Mældeugle                   | <i>Trachea atriplicis</i>          |
|                           |                                 | Bredfeltet Båndmåler        | <i>Xanthorhoe ferrugata</i>        |



Hæg-Spindemøl  
Alm. Snudeugle

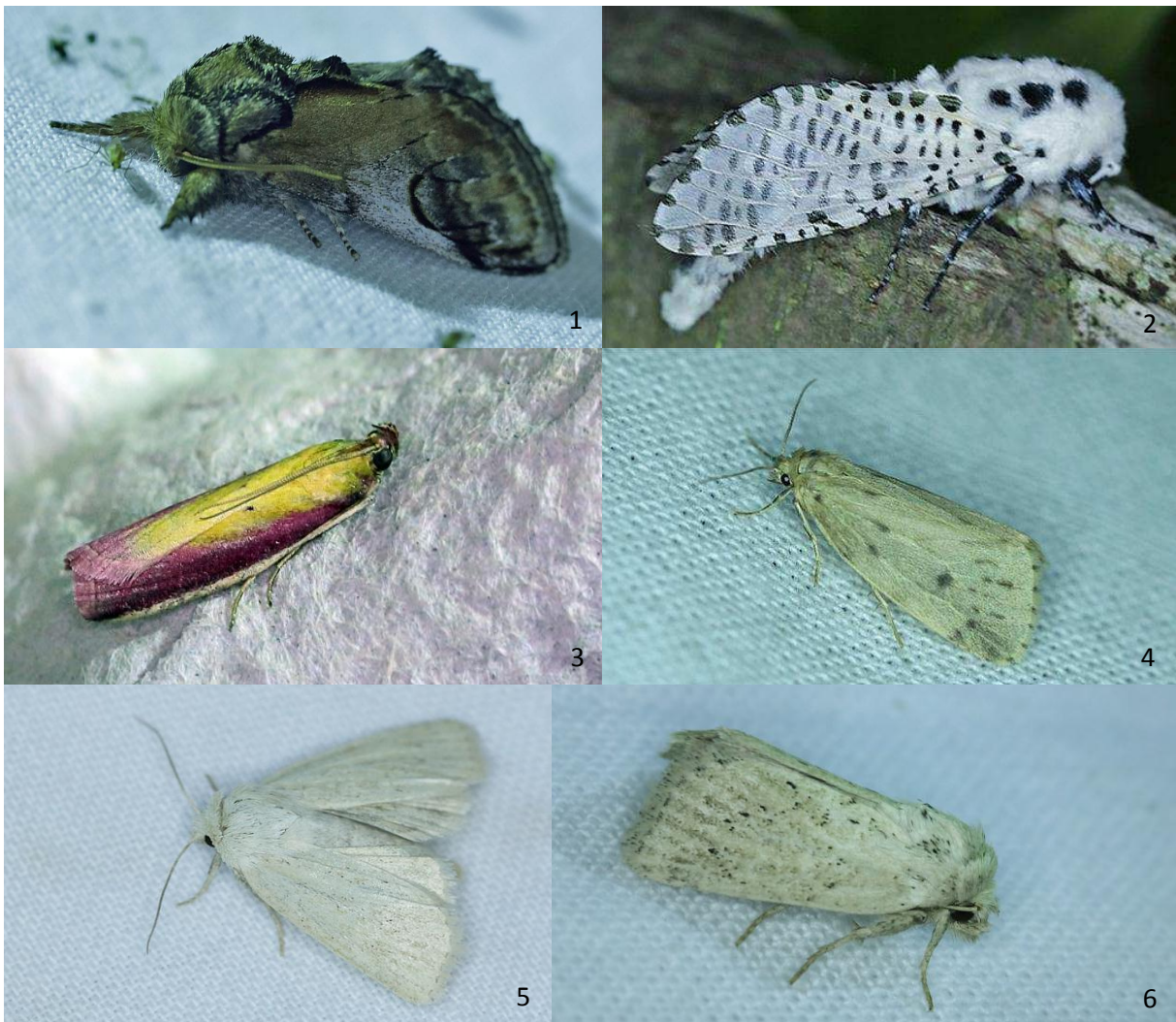
*Yponomeuta evonymella*  
*Zanclognatha tarsipennalis*

Plettet Træborer

*Zeuzera pyrina*



Figur 23. Mældeugle (*Trachea atriplicis*)



Figur 24. 1. Zigzagspinder (*Notodonta ziczac*). 2. Plettet træborer (*Zeuzera pyrina*). 3. *Oncocera semirubella*. 4. Hindevinge (*Thumatha senex*). 5 og 6. Dæmringsugle (*Photodes extrema*).

## Sukkerlokning

Ved sukkerlokning udnyttes insekternes lyst til sukker. Reb eller snor lavet af et naturmateriale mættes i en blanding af rødvin og sukker og hænges op. Insekter opfanger duften af de tunge flygtige alkoholer, som fungerer indikation på tilstedeværelse af sukker. Sukkerlokningen fandt sted natten mellem d. 18. og 19. juli 2013, og blev foretaget af Lars Andersen i samarbejde med Alex Madsen. Insekterne blev lokket til rødvins- og sukkersnorene, hvor de blev fotograferet og efterfølgende artsbestemt (se tabel 6 for en samlet artsliste over de observerede insekter).



Figur 25. Nordlig og central del af delområdet E9/O14. S = stedet for sukkerlokning

Sukkerlokningen afslørede, som natlysklokningen, tilstedeværelse af række relativt sjældne natsværmere. Blandt de relativt sjældne arter blev der observeret **Berber-pyramideugle** og **Rov-mus** (se figur 28.4). Rov-mus overvintrer som larve inde i tagrør, som rovdyr, der angriber og æder andre larver og insekter.



Figur 26. Sukkerlokning d. 18.-19. juli 2013. Alex Madsen.

Table 6. List of insects observed in connection with sugar baiting at Amager Fælled d. 18.-19. juli 2013. Species marked with **green** are relatively rare

| Dansk navn                 | Videnskabeligt navn             |
|----------------------------|---------------------------------|
| Psiugle                    | <i>Acronicta psi</i>            |
| Hundegræs-ugle             | <i>Amphipoea fucosa</i>         |
| <b>Berber-pyramideugle</b> | <b><i>Amphipyra berbera</i></b> |
| Foranderlig Stængelugle    | <i>Apamea crenata</i>           |
| Hvidlig Stængelugle        | <i>Apamea lithoxyloa</i>        |
| Rodugle                    | <i>Apamea monoglypha</i>        |
| Slange-Stængelugle         | <i>Apamea ophiogramma</i>       |
| Det Korte W                | <i>Apamea remissa</i>           |
| Y-ugle                     | <i>Apterogenum ypsilon</i>      |
| Celaena leucostigma        | <i>Celaena leucostigma</i>      |
| <b>Rov-mus</b>             | <b><i>Chilodes maritima</i></b> |
| Violet Ordenugle           | <i>Cosmia pyralina</i>          |
| Trapezugle                 | <i>Cosmia trapezina</i>         |
| Tiggerugle                 | <i>Diarsia mendica</i>          |
| Bølle-stenmåler            | <i>Eulithis populata</i>        |
| Hindbærugle                | <i>Euplexia lucipara</i>        |
| Spåugle                    | <i>Graphiphora augur</i>        |
| Knopmåler                  | <i>Gymnoscelis rufifasciata</i> |
| Vatret Bladmåler           | <i>Hydriomena furcata</i>       |
| Skov-Engmåler              | <i>Idaea biselata</i>           |
| Skov-spidsugle             | <i>Ipimorpha subtusa</i>        |
| Sortprikket Græsugle       | <i>Leucania obsoleta</i>        |

|                           |                                   |
|---------------------------|-----------------------------------|
| Kålugle                   | <i>Mamestra brassicae</i>         |
| Pileurtugle               | <i>Melanchra persicariae</i>      |
| Hvidaksugle               | <i>Mesapamea secalis</i>          |
| Rusten Græsugle           | <i>Mythimna ferrago</i>           |
| Sortstribet Græsugle      | <i>Mythimna impura</i>            |
| Flov Græsugle             | <i>Mythimna pudorina</i>          |
| Svagtskygget Smutugle     | <i>Noctua comes</i>               |
| Bredbåndet Smutugle       | <i>Noctua fimbriata</i>           |
| Mørksømmet Smutugle       | <i>Noctua interjecta</i>          |
| Brunviolet Smutugle       | <i>Noctua janthe</i>              |
| Smutugle                  | <i>Noctua pronuba</i>             |
| Hvidrandet Jordugle       | <i>Ochropleura plecta</i>         |
| Stregtyv                  | <i>Oligia strigilis</i>           |
| <b>Musegrå Lavspinder</b> | <b><i>Pelosia muscerda</i></b>    |
| Agatugle                  | <i>Phlogophora meticulosa</i>     |
| <b>Rørhveneugle</b>       | <b><i>Photodes fluxa</i></b>      |
| Mosebunke-ugle            | <i>Photodes minima</i>            |
| Takugle                   | <i>Scoliopteryx libatrix</i>      |
| Mældeugle                 | <i>Trachea atriplicis</i>         |
| Alm. Snudeugle            | <i>Zlancognatha tarsipennalis</i> |



Figur 27. 1. Sortprikket Græsugle (*Leucania obsoleta*). 2. Hvidaksugle (*Mesapamea secalis*).





Figur 28. 1. Mørksømmet Smutugle (*Noctua interjecta*). 2. Rørhveneugle (*Photedes fluxa*). 3. Musegrå Lavspinder (*Pelosia muscerda*). 4. Rov-mus (*Chilodes maritima*). 5. Hindbærugle (*Euplexia lucipara*). 6. Psiugle (*Acronicta psi*).

## Delområde E4 og E5



Figur 29. Åbent engareal med fugtige oversvømmede arealer i delområdet E4.

Delområderne E4 og E5 er lysåbne, fugtige græsarealer, der er en del af de oprindelige kystenge. Områderne indeholder få pil og tjørnebuske samt små vandhuller i syd, hvor både Lille Vandsalamander og Stor Vandsalamander findes. Stor Vandsalamander figurerer på både EF-habitatdirektivets bilag II og IV og er vigtig for naturforvaltningen. Arealet er, mod vest afgrænset af en kanal og det hævede areal som stammer fra lossepladstiden. Selve kanten langs kanalen er domineret af tjørn, pil, Mirabel og Slåen, samt lidt æble sp. og brombær. Området indeholder også plantearterne Sildig gyldenris, Ager tidsel, Gederams, dueurtslægten og Kæmpe-Bjørneklo, der alle tiltrækker forskellige insekter. På selve græsarealet vokser der flere steder Brændeskærm og enkelte Kødfarvet Gøgeurt. Der er observeret insekter som Sortmærket Kobbervandnymfe og Kompost Svirreflue med flere.



Figur 30. Alm. blåfugl (*Polyommatus icarus*).





Figur 31. 1. Tvebånd-dagugle (*Deltote bankiana*). 2. Star-dagugle (*Deltote uncula*). 3. Jordbi sp. (*Andrena* sp.) 4. Svirreflue sp.. 5. Bladhveps sp. 6. Græsmøl sp. 7. Græsrandøje (*Maniola jurtina*). 8. Ringspinder (*Malacosoma neustria*). 9. Firepletet Libel (*Libellula quadrimaculata*). 10. Flagermusvandnyme (*Coenagrion pulchellum*). 11. Våbenflue sp. 12. Snyltehveps sp.



I forbindelse med det angus-kvæg der græsser nogle af delområderne i det sydlige Amager Fælled, følger der en særlig insektfauna med, som lever i og omkring kokasserne.



Figur 32. Fluer på kokasse.



Figur 33. 1. Engareal med græssende angus-kvæg. 2. Rødbenet Møgbille (*Aphodius rufipes*). 3 og 4. Rødplettet Møgkær (*Sphaeridium scarabaeoides*).



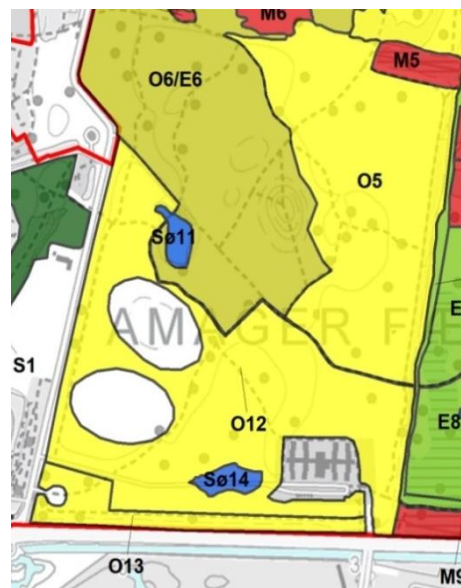
## Amager Fælled, sydvestlige del

Delområder: O5 – O12 – O13 – S011 – S014

Den sydvestlige del af Amager Fælled er tidligere losseplads, planlagt med grus og jord og med kunstige jordhøje på midten. Der er ret tørt på overdrevet der har et steppelignende præg med tørbunds-planter og græsser der kan klare længere tørkeperioder.

Tabel 7. Oversigt over observerede arter på den sydvestlige del af Amager Fælled

| Dansk navn              | Videnskabeligt navn          |
|-------------------------|------------------------------|
| Efterårs Mosaikguldsmed | <i>Aeshna mixta</i>          |
| Dagpåfugleøje           | <i>Aglais io</i>             |
| Nældens Takvinge        | <i>Aglais urticae</i>        |
| Jordbi sp.              | <i>Andrena sp.</i>           |
| Humblebi sp.            | <i>Bombus sp.</i>            |
| Tremmemåler             | <i>Chiasmia clathrata</i>    |
| Okkergul Randøje        | <i>Coenonympha pamphilus</i> |
| Brun Kløverugle         | <i>Euclidia glyphica</i>     |
| Kløverugle              | <i>Euclidia mi</i>           |
| Strand-Ringspinder      | <i>Malacosoma castrensis</i> |
| Stor Kålsommerfugl      | <i>Pieris brassica</i>       |
| Grønåret Kålsommerfugl  | <i>Pieris napi</i>           |



Figur 34. Den sydvestlige del af Amager Fælled

|                     |                               |
|---------------------|-------------------------------|
| Lille Kålsommerfugl | <i>Pieris rapae</i>           |
| Alm. Blåfugl        | <i>Polyommatus icarus</i>     |
| Alm. Markgræshoppe  | <i>Saltatoria chorthippus</i> |
| Scopula rubiginata  | <i>Scopula rubiginata</i>     |
| Alm. Hedelibel      | <i>Sympetrum vulgatum</i>     |
| Tidselsommerfugl    | <i>Vanessa cardui</i>         |



Figur 35. 1. Strand-Ringspinder (*Malacosoma castrensis*) larver. 2. Grønåret Kålsommerfugl (*Pieris napi*). 3. Alm. Blåfugl (*Polyommatus icarus*). 4. Rustrød Duskmåler (*Scopula rubiginata*). 5. Tremmemåler (*Chiasmia clathrata*).

## De væsentligste ændringer, årsager og virkninger siden 1990'erne

Formålet med denne undersøgelse har været, at afdække og beskrive undersøgelsesområdets naturindhold. Herefter klarlægge, hvor de væsentligste naturmæssige værdier findes, og komme med et bud på deres videre forvaltning.

Kriterierne for, hvad der betragtes som de væsentligste naturmæssige værdier, har været arter der enten er rødlistede, gullistede, fredede, sjældne eller naturtypekarakteristiske arter, samt de største og mest lovende delområder med eksisterende og potentielle levesteder for disse arter. Det er samtidig princippet, at de værdier som tager længst tid eller er umulige at genskabe, betragtes som mest værdifulde. I vurderingen indgår desuden sårbare arters og områders følsomhed overfor forstyrrelser fra det rekreative publikums pres.

En del af naturværdierne omtalt i naturovervågningsrapporterne fra 1990'erne er genfundet i 2013. Enkelte værdifulde arter er fundet som nye i området, mens andre er gået tilbage i antal og udbredelse, og en del må anses som helt forsvundet.

### Den landskabelige kanal

Anlægget af kanalforløbet "Den Landskabelige Kanal" omkring 2006 -2008, har berørt et fugtigbunds areal i den nordøstlige del af Amager Fælled lige nord for Grønjordssøen. Dette har medført forstyrrelse af de omkringliggende naturarealer under anlægsarbejdet og efterfølgende forandret fugtighedsforholdene i området, samt bevirket en direkte omdannelse af naturtypen i selve kanalens tracé.

Vandkvaliteten virker foreløbig relativ god i den sydligste del, men der er en kraftig produktion af vandplanter. Længere mod nord findes der også stedvis trådalger og der vil være behov for oprensning efterhånden som bunden opfyldes af slam.

Kanalens lodrette og hårde kanter af beton og metal er desværre svært passable for dyrelivet. Især nyforvandlet paddeyngel som søger på land og ikke-flyvefærdige ællinger kan have store problemer. Overgangszonen fra vådt til tørt, som normalt udgør den biologisk mest værdifulde del for både dyr og planter, er elimineret med de lodrette kanter. Med store mellemrum er der dog opsat små ramper af metal langs betonkanterne. Disse tilgodeser desværre ikke dyrelivets behov som vanskeligt finder hen til dem og benytter dem. Ved lav vandstand, som i sommeren 2013, når de ikke ned under vandspejlet og bliver dermed helt



Figur 36. Den landskabelige kanal, er etableret med en hård, lodret kant af metal og beton





Figur 37. I stedet for en skrå og blød overgangszone er kanalens kanter hårde og lodrette betonkanter som dårligt opfylder de biologiske behov i området. Der er med store mellemrum opsat ramper som kompensation for dyrelivet, men bemærk luft under den nederste kant pga. lav vandstand

eller delvist ubrugelige. For at tilgodese bl.a. padderne i "Den landskabelige kanal", bør man se på foranstaltningerne omkring de allerede eksisterende tiltag der yder kompensation for nogle ellers mere naturlige overgangszoner.

### Jorddepot, kratrydning og uddybning af grøfter

Kraftig uddybning af grøfterne omkring 1999 – 2002 har medført udtørring af engarealerne syd for Grønjordssøen (delområde E9/O14). Placeringen af et jorddepot i samme område lige vest for Sundby Station, har bevirket, at en

del af det hidtil mest upåvirkede strandengsoverdrev nu er overlejret af overskudsjord. Påvirkningen er, vurderet ud fra ortofotos på arealinfo.dk, foregået i perioden 1999 – 2006. En del af strandengsoverdrevet er stadig begravet under et jorddepot som henligger på stedet. Fra 1978 – 2000 er der registreret hele 21 arter vokshatte på lokaliteten Amager Fælled, heraf mange rødlistede. Der er bl.a. fundet Trævlet-vokshat (*Hygrocybe intermedia*), Skarlagen-vokshat (*Hygrocybe punicea*), Tæge-vokshat (*Hygrocybe quieta*), Knaldrød-vokshat (*Hygrocybe splendidissima*) og Latrin-vokshat (*Camarophylloopsis foetens*), der alle er rødlistede med status (EN – Truet). Langt størstedelen i nærheden af dette område. Lokaliteten har på den baggrund været kategoriseret som overdrev af "national betydning". Det er også her der tidligere voksede sjældne plantearter som Lav Skorsonér, Lav Tidsel og Rank Frøstjerne.

Kratrydninger og uddybningen af grøfterne i samme område er muligvis foretaget ud fra et behov for færdsel på mere åben og tør bund i forbindelse med anlægsaktiviteterne. Kratrydningen er foregået i perioden 1995 – 2002 og har umiddelbart været positiv, men den øgede dræning foretaget i samme periode har haft en negativ virkning og bevirket en udtørring af arealerne. En række arter som tilhører et værdifuldt fugtigbunds-/vådbundsplantesamfund er derfor enten forsvundet eller kraftigt på retur under stærk konkurrence fra nogle mere trivielle tørbundsplantesamfund. Udviklingen ses meget tydeligt ved bl.a., at store områder domineret af



Figur 38. Eng-Nellikerod (*Geum rivale*).



fugtigbundsplanter som Eng-Nellikerod, Hirse star, Alm. star, Blågrøn star fortrænges af tørbundsplanten Pile-Alant, der kan danne store sammenhængende flader med kun få andre arter.

### Markfirben - forsvundet

Frem til omkring midten af 1990'erne levede markfirben i og omkring Amager Fælled-området. Den er formentlig forsvundet pga. urbaniseringen der er foregået i området. På kanten af det aktuelle undersøgelsesområde, lå tidligere en bakke kaldet "Langbakken". Den lå lige syd for DR-byen og Koncerthuset og vest for metrostation "DR-Byen/universitetet", nogenlunde hvor Ørestads Boulevard er anlagt. Langbakken udgjorde det vigtigste levested for arten på Amager Fælled.

### Engfugle - forsvundet

Dobbeltbekkasin, Engpiber og Bynkefugl yngede tidligere på engarealerne omkring og især syd for Grønjordssøen. Det kan være vanskeligt at fastslå, hvorvidt en fugleart er forsvundet fra et område. Det vurderes dog, efter intensiv eftersøgning i forbindelse med naturkortlægningen, at ovennævnte arter i praksis er forsvundet som ynglefugle fra Amager Fælled.

Bedømt ud fra ortofotos har engarealerne været udsat for tilgroning og intensiveret dræning omkring årtusindskiftet. Der har været foretaget kratrydning og der er blevet iværksat græsning. Men udtørring af engarealerne pga. den intensiverede dræning foregår stadigvæk. Ændringerne har medført forringelser af naturtyperne, idet engfloraen knyttet til fugtig bund er kraftigt på retur og tilgroning i høje urter og krat er tiltaget. Det engtilknyttede dyreliv af padder og engfugle har dermed fået indskrænket og forringet deres levestedsareal og –forhold.



Figur 39. Skrubtudse (*Bufo bufo*) fotograferet ved natlyslokning d. 18. juli 2013 på stien imellem delområde E5 & E8

### Grønjordssøen – Snog, padder, Rørhøg og Rørdrum

Grønjordssøen har ændret karakter fra større frie vandflader og mere åbne omgivelser, til mindre fri vandflade og omgivelser domineret af rørskov. Desuden er der opstået en bestand af fisk (art ikke undersøgt) i søen.

Som konsekvens af søens karakterændringer i form af skygge og fiskeprædation er padderbestandene kraftigt decimeret. Det vurderes, at ændringerne skyldes naturlig succession, men muligvis har ændringer i drift bidraget til ændringen. Ud fra ortofotos på arealinfo.dk ses, at der siden 1995 senest er udført rørhøst mellem 2002 og 2004. Det er muligt, at rørhøst før 1995 er foregået med kortere mellemrum, og dermed holdt rørskoven nede. Vurderet ud fra tilgængelige ortofotos på arealinfo.dk og omtale i baggrundsrapporterne, er Grønjordssøen opstået efter 1954 og eksisterede med stigende vandstand op gennem 1980'erne.

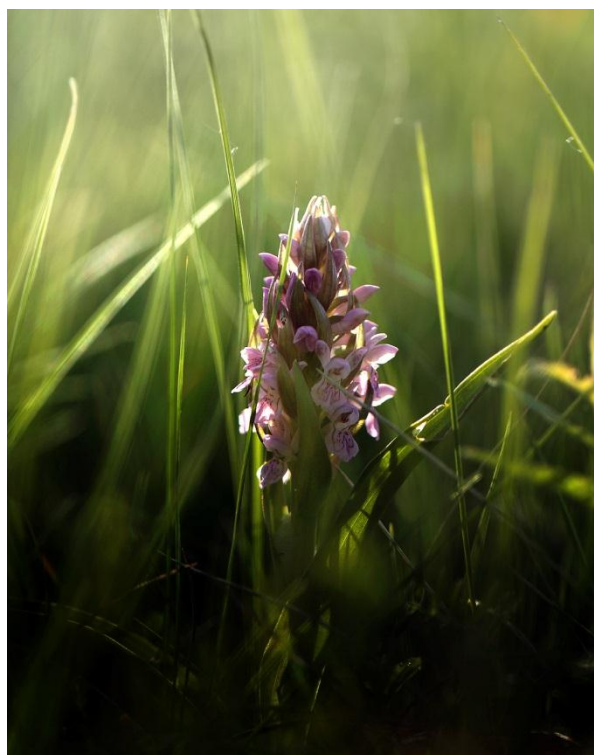
Rørskovens øgede udbredelse har til gengæld bevirket, at Rørhøg og Rørdrum nu findes og yngler i området.

Tilbagegangen i paddebestandene er sandsynligvis medvirkende til, at bestanden af snog også er gået kraftigt tilbage, da snogens primære fødegrundlag er padderne. Levestedsarealet er også kraftigt reduceret, da områderne nordøst og øst for Grønjordssøen er inddraget til urbanisering. Samtidig er snogenes adgang til overvintrings-mulighederne i kolonihave- og parcelhuskvartererne mm. blevet påvirket med anlægget af metrolinjen og Ørestads Boulevard, og det er meget tænkeligt at det har spillet en rolle for snogen. Snogen lever i Danmark i den nordligste del af dens udbredelsesområde, hvor den er knyttet til overvintring i kompostbunker, bladbunker, dyregødningsbunker og lignende hvor forrådnelsesprocesser afgiver varme.

Yderligere oplysninger og detaljer angående padder, krybdyr og fugle kan findes i "Fugle, krybdyr og padder på Amager Fælled 2013".

## Flora

En række plantearter, som regnes for værdifulde, og som tidligere er observeret i området, blev ikke genfundet i 2013 og anses derfor enten at være gået kraftigt tilbage eller helt forsvundet. Det drejer sig om: Lav Skorsonér, Lav Tidsel, Vår-Star, Dunet Havre, Eng-Havre, Rank Frøstjerne, Fjernakset Star, Slank Blærerod, Strand-Nellike og Knold-Ranunkel. Heldigvis blev en række værdifulde arter også genfundet, som f.eks.: Brændeskærm, Kødfarvet Gøgeurt, Knoldet Mjørdurt, Tormentil, Hjertegræs og Liden Tusindgylden. Tilstedeværelse af disse arter indikerer ofte en god naturtilstand og, at området er mindre næringsbelastet.



Figur 40. Kødfarvet Gøgeurt (*Dactylorhiza incarnata*)

## Forslag til forvaltningstiltag

Der foreligger allerede overordnede retningslinjer for naturforvaltningen i Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi "Plads Til Naturen". Her er der desuden også foretaget en udpegning af prioriterede arter, der bør tages særlig hånd om, og der er lavet forslag til tiltag for parker og naturområder, der skal fremme de prioriterede arter i kommunen. Amager Fælled er en vigtig brik i strategien, og forvaltningen her kan meget konkret tage afsæt i de naturinteresser og naturværdier, der kendes i området. Plejeplaner som udarbejdes kan med fordel inddrage flere artsgrupper og delområder.

For at få mest muligt ud af de eksisterende naturværdier og give de bedst mulige forudsætninger for dannelsen af nye naturområder på Amager Fælled bør der udarbejdes plejeplaner med ideelle målsætninger for delområderne. Målet med biotopsplejen for delområderne bør derefter leve op til målsætningerne.

Der henvises til rapporten "Fugle, padder og krybdyr på Amager Fælled 2013", for uddybende detaljer angående nævnte tiltag for fugle, padder og krybdyr.

## Naturtyper og flora

Københavns Kommune har udvalgt en række plantearter, som prioriterede arter. Flere af disse arter findes på Amager Fælled, og blev fundet i forbindelse med denne undersøgelse, heriblandt Pile-alant, Kødfarvet Gøgeurt og Brændeskærm. Brændeskærm er rødlistet som kritisk truet (EN) og findes kun på ialt fire lokaliteter i Danmark. Disse arter bør derfor indgå i de fremtidige planer om pleje for Amager Fælled. Forslag til metoder og tiltag der kan benyttes i forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner for naturtyper og floraen:

- Målsætninger for områderne kan bygges på systemet med artsindeks, strukturindeks og naturkvalitetsindeks, som er knyttet til naturregistreringssystemet udviklet af DCE (tidligere DMU). Alle tre indeks fremgår af de enkelte registreringer på miljøportalen.
- Forekomst og udbredelse af udvalgte plantearter, der regnes for særligt positive eller negative, kan benyttes som indikatorer og målsætningsredskab (Fredshavn og Ejrnæs 2009).
- Hydrologien på eng- og overdrevarsarealerne syd for Grønjordssøen bør sættes i fokus – den intensiverede dræning bør ophøre og den mest hensigtsmæssige hydrologi fastlægges.
- Flytte jorddepotet på eng- og overdrevarsarealerne syd for Grønjordssøen.
- Målrettet bekæmpe invasive arter som Japan-Pileurt, Kæmpe-Bjørneklo og Sildig Gyldenris.
- Mulighederne for græsning og kratrydning på alle Amager Fælleds lysåbne naturtyper bør undersøges og iværksættes hvor det skønnes fornuftigt og muligt.
- Mulighederne for høslæt bør undersøges, også med fokus på paddernes levesteder.
- Vinterhøst af tagrør kan iværksættes i sø-, mose- og engområder.
- Udpege områder hvor der langsigtet bør satses på at udvikle skov med træer af højest mulig alder.



## Fugle

Københavns Kommune har bl.a. udvalgt fuglearterne Rørhøg, Rørdrum og Pungmejse, der alle yngler i og ved Grønjordssøen, som prioriterede arter for kommunen. Fremtidig pleje af områderne bør derfor tage hensyn til disse arters fremtid på Amager Fælled. Forslag til metoder og tiltag der kan benyttes i forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner for fugle:

- Der skal ved udarbejdelsen af plejeplaner for Amager Fælled tages særlige hensyn til de to Bilag I-arter rørdrum og rørhøg.
- Sikre og udbygge forekomsten af ynglende vandfugle ved Grønjordssøen, samt forbedre og udbygge områdetets øvrige vådområder.
- Sikre og udbygge forekomsten af ynglefugle tilknyttet de fugtige og lysåbne naturtyper eng og mose, ved bl.a. at stoppe dræning af området og holde dele af engarealerne lysåbne gennem græsning eller høslæt.
- Sikre en stor ynglebestand af fuglearter tilknyttet overdrev, ved at fastholde områder med stor heterogenitet i form af lysåbne partier, der veksler med områder under tilgroning med buske og træer.
- Sikre områder der udvikler sig uden pleje, og som med tiden vil få karakter af gammel urørt skov.

## Padder

Den fremtidige pleje af Amager Fælled bør tage udgangspunkt i kommunens prioriterede arter. For padderne gælder dette Grønbroget tudse, Spidssnudet frø og Lille vandsalamander. Alle arterne er tidligere kendt fra Amager Fælled, men det var ikke kun Lille vandsalamander, der blev fundet ved undersøgelserne i 2013. Der blev derimod også observeret Stor



Figur 41. Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

vandsalamander. Stor vandsalamander er en bilag II og IV art, og kræver derfor særlig beskyttelse. Forslag til metoder og tiltag der kan benyttes i forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner for padder:

- Etablere en række yngle-vandhuller spredt ud over området, især i den vestlige del af Amager Fælled, hvor denne biotopstype helt mangler. Pga. områdets jordbundsforhold, hvor størstedelen består af opfyld, kræver etablering af vandhuller formentlig særlige forholdsregler.
- Etableringen af flere ynglevandhuller vil også kunne komme de andre arter af padder til gavn, som både Spidssnudet frø, Butsnudet frø, Lille vandsalamander og Stor

vandsalamander. I områderne M1, M2 og E3 bør det undersøges, om det er muligt at etablere grupper af ynglevandhuller til padder.

- Supplerende ynglevandhuller bør anlægges samlet i grupper og bør etableres i de områder, hvor der i forvejen er en høj grundvandstand.

## Krybdyr

Københavns Kommune har udvalgt Snog som den eneste prioriterede krybdyrsart. Der fandtes tidligere en langt større bestand på Amager Fælled, end det den på nuværende tidspunkt er vurderet til. Der blev ved undersøgelsen i 2013 også observeret firben. Det var desværre ikke muligt at artsbestemme det observerede eksemplar 100% sikkert, men det formodes at være et skovfirben. Skovfirbenet bør derfor også medtages i de fremtidige planer for pleje af Amager Fælled. Stålmorm findes muligvis stadig og medtages derfor også. Forslag til metoder og tiltag der kan benyttes i forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner for krybdyr:

- Sikre og udbygge levestederne for snog, ved anlæggelse af stendiger eller stenhøje, snogen kan anvende til solbadning, samt kompostbunker der anvendes som overvintringssteder
- Forbedre forholdene for skovfirben og stålmorm
- Reetablere leveforhold for markfirben og evt. genudsætte arten.

## Insekter

Københavns Kommune har udvalgt følgende række af insekter som prioriterede arter: Sekspletet køllesværmer, Iris, Vejrandøje, Det hvide W og Kridtugle. Ved fundet af den sjældne sommerfugl, Illia på Amager Fælled, bør denne dog også indgå i de fremtidige planer for pleje af arealerne. Forslag til metoder og tiltag der kan benyttes i forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner for insekter:

- Forbedre forholdene for de prioriterede arter ved målrettet drift og pleje. De prioriterede arter har meget forskellige krav til levesteder, hvilket kan være en udfordring for den pleje der på sigt evt. skal udføres på Amager Fælled.

## Sammenfaldene og modstridende naturinteresser på Amager Fælled

En lang række planter trives med lavt voksende vegetation, hvilket kan opnås med enten høslæt eller græsning. En artsrig flora med stor diversitet af græsser og halvgræsser og et højt indhold af urter, kan samtidig rumme en stor mangfoldighed af insektarter. Sådanne områder fungerer oftest godt som levesteder for en række fuglearter knyttet til enge og overdrev, afhængig af forstyrrelsesgraden fra rovdyr og mennesker. På den vis kan naturpleje med høslæt og græsning gavne mange sammenfaldende naturbeskyttelsesinteresser, hvilket gør det muligt at høste store fordele med forholdsvis enkle indgreb. Der findes på nuværende tidspunkt områder på Amager Fælled, hvor det er muligt, at gavne flere organismegrupper på samme tid.

Ønsker man at tilgodese og bevare den største mangfoldighed, vil det oftest også være en fordel,

at målrette indsatsen til områder med den længste naturhistorik. Erfaring viser, at en lang række arter, som typisk er mere sjældne og højt specialiserede indenfor primært planter, svampe og insekter samtidig har ret lav spredningsevne. Det giver størst gevinst overfor disse arter og dermed samlet set, at sætte ind på gamle naturlokaliteter hvor de fortsat findes, fremfor at sætte ind med etablering og pleje af andre områder med kortere naturhistorik ("kontinuitet") eller etablering helt fra bunden af ny natur.

Delområdet **M1** i den nordlige del af Amager Fælled er netop et område med lang historik og godt potentiale for flere organismegrupper. Med selektiv høslæt/mosaikpleje og uddybning/etablering af vandhuller i dette område, er det muligt at skabe gode muligheder for både planter, insekter og padder. Der blev i forbindelse med denne undersøgelse fundet Liden Tusindgylden i området, og der er tidligere fundet Kødfarvet Gøgeurt. Plantearterne er dermed til stede i området, og vil få gavn af, at dele af området åbnes op, så det kommer til at fremstå som eng/mose med rørskov, krat, åbne vandflader og lysåbne arealer. Padderne vil drage fordel af, at dele af rørskoven fjernes og at der skabes frie vandflader. Dette specielt set i lyset af, at området ligger relativt uforstyrret af såvel trafik som besøgende.

Delområderne **M6** og **M7** er ligeledes områder, med sammenfaldende naturinteresser, hvor en mindre indsats kan gavne flere organismegrupper. Indsatsen her, kan dog med fordel tage afsæt i padderne. De tidligere frie vandmasser er nu næsten helt groet til i rørskov, hvilket bevirker at padderne ikke benytter områderne. Med rørskeer eller høslæt i de sydlige dele af områderne, vil forholdene for padderne forbedres betydeligt. Med forbedrede forhold for padderne, er der også mulighed for, at snogen atter vender tilbage til Amager Fælled, da fødegrundlaget bliver forbedret.

Omvendt er der også erfaring for, at ny natur kan tjene naturbevaringsformål. Padder og vandfugle kan hurtigt kolonisere nye vådområder og er nærmest afhængige af en konstant fornyelse eller pleje af eksisterende levesteder, i takt med at de gror til i højere krat, græs og rørskov.

Lav vegetation passer dog ikke alle arter. Der findes arter som er tilpasset krat og rørskov og de vil mistrives eller helt forsvinde, hvis al krat og rørskov forsvinder. Rørhøg og Rørdrum som yngler i rørskoven ved Grønjordssøen er eksempler på sådanne arter. Rørskoven og lokaliteten Grønjordssøen er på den anden side så lille som levested, at arterne flyver langt omkring og ud over Vestamager og fouragerer. Det er derfor primært området tættest på redestederne i rørskoven ved Grønjordssøen som skal skånes for forstyrrelser. Man kan godt vælge at lade rørskoven stå helt urørt, men hvis man ikke foretager rørhøst på dele af arealet med mellemrum, vil padde- og snogebestandene have svært ved at øges til tidligere højere niveauer.

Med baggrund i ovenstående erfaringer og det registrerede naturindhold og naturværdier kan der udarbejdes plejeplaner og sættes ind med naturbevarende tiltag.

Til brug for arbejdet med naturforbedrende tiltag anbefales følgende retningslinjer for den fremtidige naturforvaltningsindsats:



## Overordnet prioritering af mulige naturforbedrende tiltag

Ved prioritering af indsatsen i naturforvaltningen bør man følge principperne i "brandmandens lov".

- **Bevare** det endnu uskadte, (dvs. sikre 'uspuleret' natur)
- **Reducér** den skadelige påvirkning (bl.a. ved at beskytte områder med bufferzoner)
- **Genoprette** og udvide delvist ødelagte områder (pleje)
- **Etablere** nye naturområder i sammenhæng med de eksisterende.

En del af tiltagene kan man umiddelbart iværksætte ved at foretage mindre justeringer af den daglige drift, men man bør udarbejde konkrete og helst langsigtede plejeplaner rettet mod specifikke områder og artsgrupper.

### Bevare og reducere

Sammenholder man brandmandens lov med intentionerne og retningslinjerne i Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi og resultaterne af undersøgelsen "Vidensindsamling Natur 2013" står det klart, at særligt den østlige del af Amager Fælled i områderne ved og særligt syd for Grønjordssøen bør prioriteres højest.

I disse områder bør fokus koncentrerer om først og fremmest, at sikre en hensigtsmæssig hydrologi, afgræsning, bekæmpelse af invasive arter og selektiv kratrydning. En sådan indsats kan tilrettelægges uden større modsatrettede interesser mellem de forskellige artsgrupper, til gavn for både fauna og flora.

De eksisterende, mest veludviklede skovområder, bør bevares evt. med etablering af lidt større lysninger. Det drejer sig især om delområde F1, men evt. også F2 og den nordøstligste del af O2. Bevaringen bør ske med færrest mulige indgreb, og på en måde der sikrer mængden af gamle, store træer, intakte skovbryn og andre positive strukturer og elementer, bedst muligt. Man bør skelne kritisk mellem de ældste bevoksninger og områder med krat i yngre tilgroningsstadier, der bedre kan forvaltes som lysåbne efter en førstegangstrydning. Denne indsats er overvejende passiv, men vigtig som langsigtet strategi og meget væsentlig, hvis flere skovspecialiserede svampe, fugle, insekter mv. skal tiltrækkes og finde fodfæste på Amager Fælled.

### Genoprette og etablere

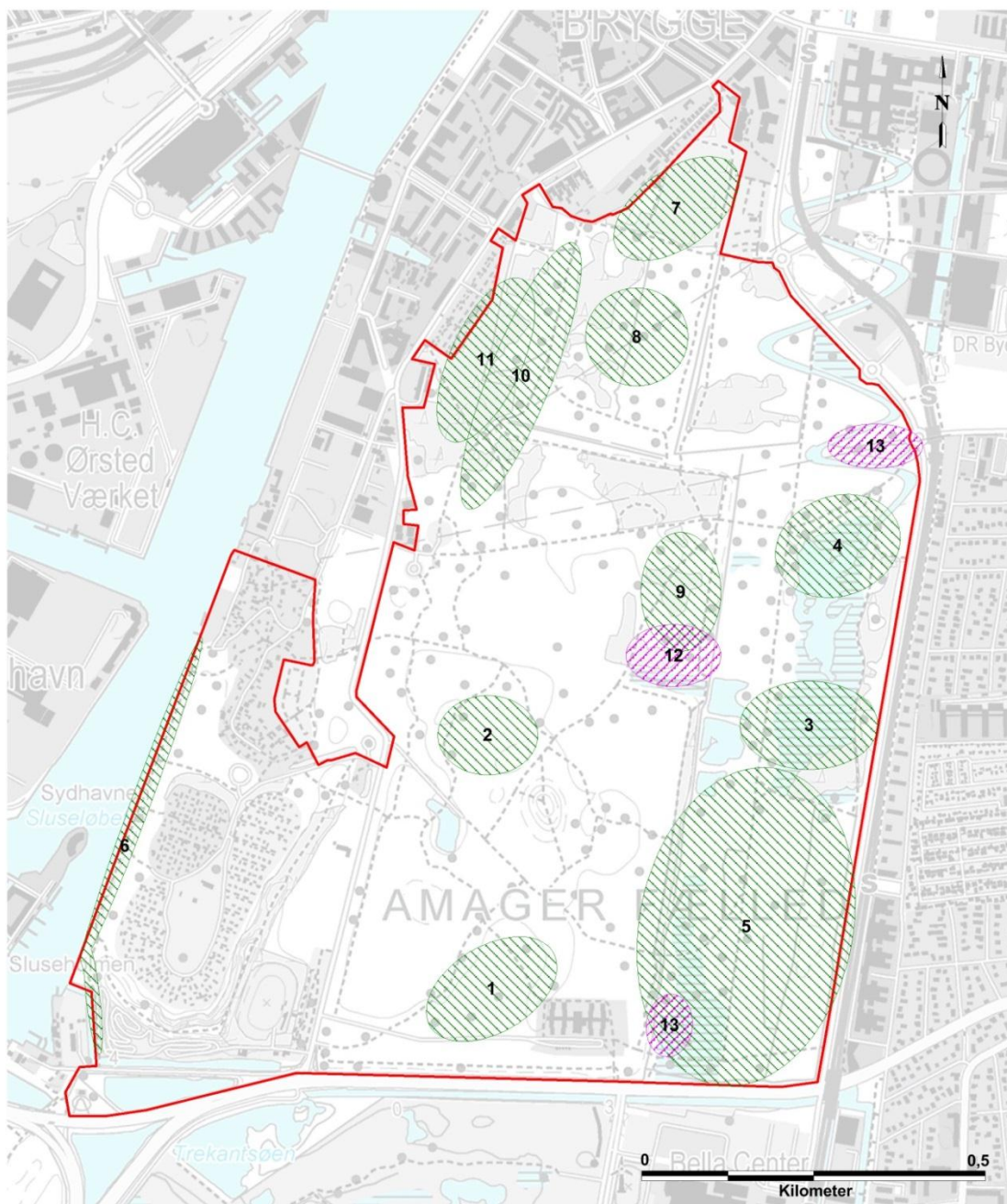
Når der er udvalgt områder til bevaring af eksisterende naturværdier, bør man udvælge delområder, hvor man ønsker at etablere og opretholde græsning, høslæt og rørhøst, samt foretage bekæmpelse af invasive arter på øvrige egnede delområder af Amager Fælled. Mange steder kan man tilgodese de sammenfaldende behov for flere artsgrupper, der er afhængige af tilpas lysåbne arealer med lav vegetation, fravær af invasive arter, åbne bredzoner, solbeskinnede vandflader osv. Sådanne steder med sammenfald af naturinteresser bør udvælges først, for at høste den flerdobbelte gevinst. Man bør holde sig for øje at der generelt bliver tale om en vedholdende og langvarig indsats for at opnå gode resultater.

Som næste skridt bør mulighederne for at forbedre eksisterende forhold for padde undersøges og iværksættes ved, at etablere nye lavvandede ynglevandhuller i de bedst egnede områder. Denne indsats er meget aktiv, ressource- og anlægskrævende og kræver tillige høj grad af planlægning.

### **Formidling**




Sideløbende med de oven for nævnte tiltag bør man arbejde med formidling af indsatsen. Det kan anbefales, at arbejde med forskellige ikon- eller nøglearter fra flere artsgrupper for på den måde at forklare de konkrete tiltag som rydning, græsning mm., ved hjælp af den nytte arterne opnår af indsatsen.

## Udpegning af områder hvor der bør tages særligt hensyn til særlige artsgrupper



### Områder hvor der bør tages særlige hensyn til særlige artsgrupper

Nummeringen af de enkelte områder henviser til tabel 8

-  Områder med særligt gode arter
-  Områder med de invasive arter Japan pileurt (nr. 12) og Kæmpe-bjørneklo (nr. 13)
-  Undersøgelsesområde

Figur 42. Udpegning af områder der indeholder særlige arter, der bør tages særlige hensyn til. De invasive arter Japan pileurt (*Fallopia japonica*) og Kæmpe-bjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*) bør bekæmpes. Områder med Sildig Gyldenris (*Solidago gigantea*) vises ikke da den er vidt udbredt over hele Amager Fælled.

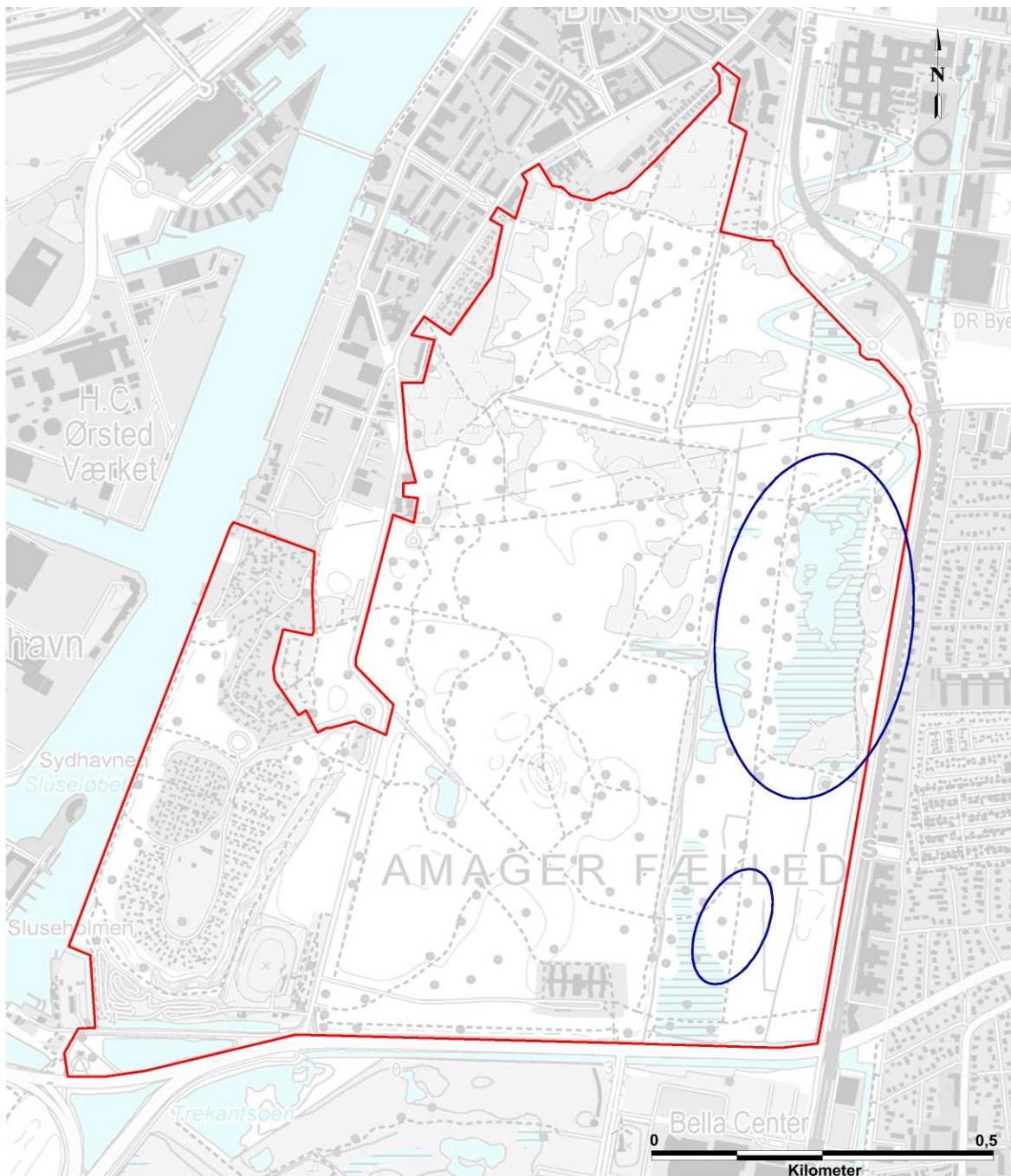


De findes mange naturværdier på Amager Fælled. På figur 42, er der udpeget områder hvor der bør tages særligt hensyn til naturelementerne. Det drejer sig både om arter der bør tages hensyn til i forbindelse med bevarelse, men også arter der har en negativ påvirkning på de eksisterende naturværdier.


**Tabel 8. Oversigt over særligt vigtige naturelementer der findes i de forskellige områder. Områdernes nummering på kortet er kun givet for at lette henvisningen til det enkelte område i denne tabel.**

| Område | Naturelementer   |
|--------|--|
| 1      | Ringspinder ( <i>Malacosoma neustria</i> )<br>Sanglærke ( <i>Alauda arvensis</i> )<br>Vibe ( <i>Vanellus vanellus</i> )<br>Potentielt levested for Grønbroget tudse ( <i>Bufo viridis</i> )  |
| 2      | Sekspletet køllesværmer ( <i>Zygaena filipendulae</i> )<br>Potentielt levested for Skovfirben ( <i>Zootoca vivipara</i> ) og andre krybdyr   |
| 3      | Spidssnudet frø ( <i>Rana arvalis</i> )<br>Rørhøg ( <i>Circus aeruginosus</i> )<br>Rørdrum ( <i>Botaurus stellaris</i> )   |
| 4      | Pungmejse ( <i>Remiz pendulinus</i> )  |
| 5      | Stor vandsalamander ( <i>Triturus cristatus</i> )<br>Hjertegræs ( <i>Briza media</i> )<br>Tormentil ( <i>Potentilla erecta</i> )<br>Knoldet Mjødurt ( <i>Filipendula vulgaris</i> )<br>Kødfarvet gøgeurt ( <i>Dactylorhiza incarnata ssp. incarnata</i> )<br>Brændeskærm ( <i>Selinum dubium</i> )<br>Kridtugle ( <i>Photedes morrisii</i> ) og andre sjældne natsværmere<br>Sekspletet køllesværmer ( <i>Zygaena filipendulae</i> ) |
| 6      | Vejrandøje ( <i>Lasiommata megera</i> )<br>Isblåfugl ( <i>Polyommatus amandus</i> )  |
| 7      | Ilia ( <i>Apathura ilia</i> )<br>Iris ( <i>Apathura iris</i> )<br>Ægbladet fliglæbe ( <i>Neottia ovata</i> )<br>Skov-hullæbe ( <i>Epipactis helleborine ssp. helleborine</i> )   |
| 8      | Liden tusindgylden ( <i>Centaureum pulchellum</i> )<br>Potentielt levested for Spidssnudet Frø   |
| 9      | Langklaset vikke ( <i>Vicia tenuifolia</i> )<br>Iris ( <i>Apathura iris</i> )  |
| 10     | Området har en høj koncentration af insekter. Potentielt leveområde for bl.a. Ilia og Iris   |
| 11     | Gammel skov, Tjørne-Stødsvamp ( <i>Xylaria oxyacantha</i> )  |
| 12     | Japan-pileurt ( <i>Fallopia japonica</i> )   |
| 13     | Kæmpe-bjørneklo ( <i>Heracleum mantegazzianum</i> )  |

## Udpegning af områder med særlige behov for beskyttelse mod forstyrrelser og rekreativ anvendelse.



Områder hvor der er særlige behov for at beskytte naturværdierne mod forstyrrelser og rekreativ anvendelse

 Områder med høj naturværdi, der er særligt følsomme over for forstyrrelser

 Undersøgelsesområde

Figur 43. Udpegning af områder der er særligt følsomme overfor forstyrrelser og rekreativ anvendelse

Amager Fælled bruges flittigt af Københavns borgere, og det rekreative pres på området er således relativt højt. For at få områdets naturværdier og rekreative anvendelse til at harmonere bedre sammen er der udpeget to områder, hvor det vurderes, at naturen og dens indhold er særligt følsomme overfor forstyrrelser eller anden rekreativ anvendelse. Forstyrrelser er i denne sammenhæng er tolket som tilstedeværelsen af borgere, der benytter Amager Fælled til rekreative formål som, hundeluftning, løb, boldspil og andre friluftaktiviteter. Områderne er udpeget på baggrund af de tilstedeværende naturværdiers evne til at modstå sådanne forstyrrelser. Flere arter og artsgrupper er særligt sårbare overfor forstyrrelser.

Omkring Grønjordssøen er det især forstyrrelse af fuglene og særligt i yngletiden, der påvirkes af de borgere der benytter arealerne. Der er tale om forstyrrelse af en fugl, når fuglen ændrer adfærd ved tilstedeværelse af mennesker, i forhold til den adfærd fuglen ville have udvist uden forstyrrelsen. Nogle arter af fugle der forstyrres ofte i yngletiden, har tendens til, at øge antallet og varigheden af opflyvninger. Desuden er der også risiko for, at fuglene ændrer rugeadfærd, og reducerer den tid de lægger på reden. Ændring af rugeadfærd, er set og studeret hos Vibe, så foruden forringelse af ynglehabitat, kan forstyrrelser være medårsag til, at Viben ikke længere yngler på Amager Fælled.

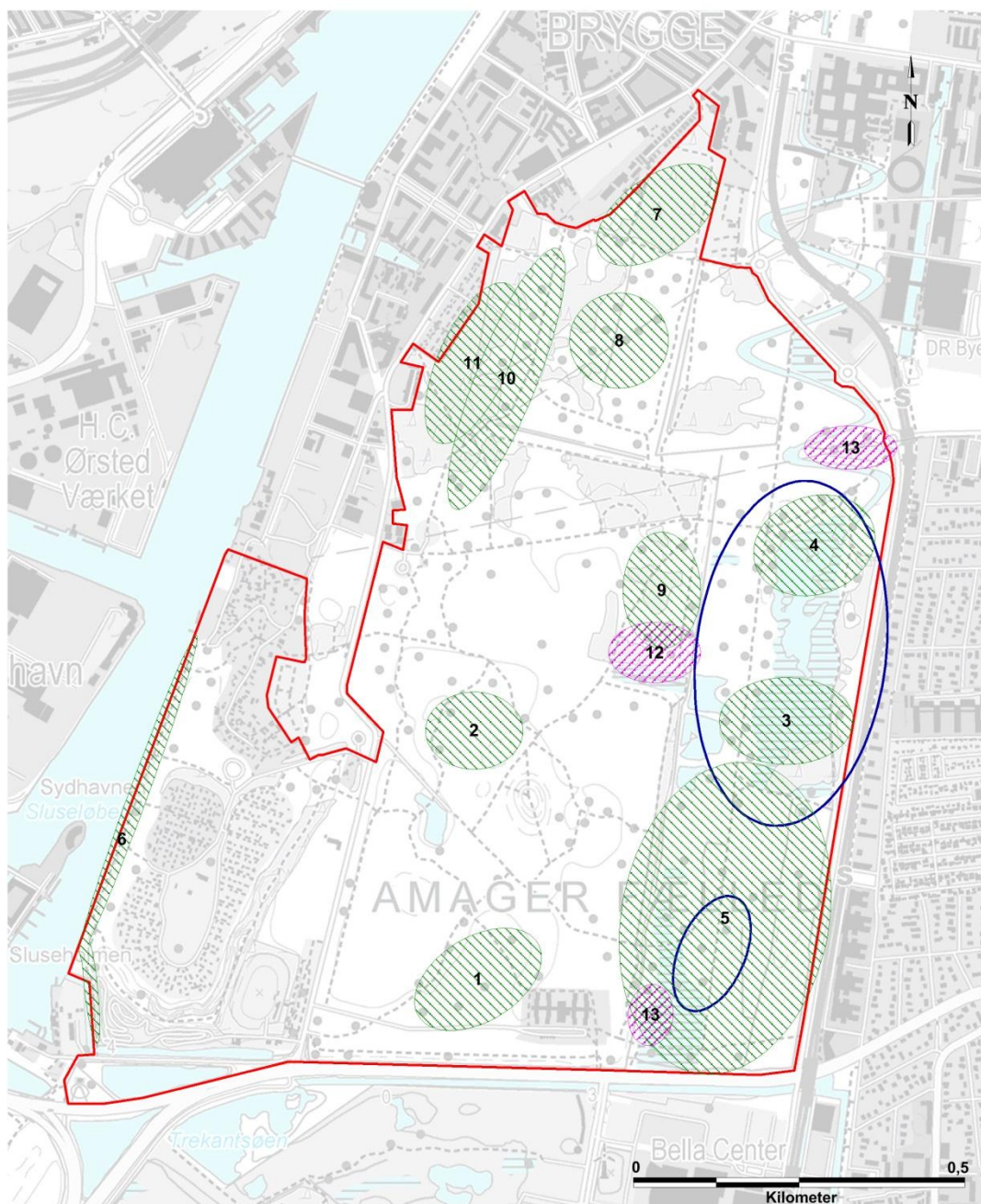
På det sydlige område er det primært orkidéen Kødfarvet Gøgeurt, der umiddelbart vurderes til, at blive truet, såfremt området anvendes rekreativt af de besøgende. Der er blandt danskerne, generelt stor opmærksomhed omkring orkideer. Da de er nemme at kende, vurderes det, at de tilstedeværende orkideer, nemt ville blive opgravet eller plukket af interesserede.

Der er flere steder på Amager Fælled, hvor der bør tages særligt hensyn til arter, artsgrupper eller naturtyper (se figur 42). Årsagen til, at disse områder ikke også er vist på figur 43, som områder med særligt behov for at beskytte mod forstyrrelser er, at de ikke i så høj grad påvirkes af de friluftaktiviteter borgerne udviser på Amager Fælled. Arterne og naturtyperne har behov for særlig opmærksomhed for at forblive på arealerne, men dette kan godt foregå samtidig med udnyttelse af dele af områderne til rekreative formål.





Kortet er lavet med baggrund i de eksisterende naturværdier og viser aktuelt kun to forstyrrelsesfølsomme områder. Hvis man ønsker at naturindholdet skal udvikle sig så flere sårbare og forstyrrelsesfølsomme arter skal indfinde sig i andre delområder, kræver det selvfølgelig at man indtænker det i planlægningen, sådan at publikumsforstyrrelsen fx ikke øges i de områder hvor man samtidig ønsker at engfuglene skal yngle osv.



## Samlet overblik over områder med særlige arter og områder der ikke tåler forstyrrelse



**Oversigt over områder med tilstedeværelse af særlige artsgrupper samt områder med særligt behov for at beskytte naturværdierne**

-  Områder med Japan-pileurt (nr. 12) og Kæmpe-bjørneklo (nr. 13) (invasive)
-  Områder med særligt gode arter
-  Områder med høj naturværdi, der er særligt følsomme over for forstyrrelser
-  Undersøgelsesområde

Figur 44. Samlet oversigt over områder hvor der bør tages særligt hensyn til særlige arter og artsgrupper, samt områder med særligt behov for at beskytte naturværdierne mod forstyrrelser

## Tracé med planlagt cykelsti vurderet i forhold til naturværdier.

Københavns Kommune har planer om, at forbedre fremkommeligheden for cyklister på tværs af den nordlige del af Amager Fælled.

Langs den eksisterende cykelsti med grusbelægning i nordenden af Amager Fælled, er der foretaget undersøgelser af naturindholdet. Der er fokuseret på arter og naturtyper som er sjældne, sårbare eller særligt beskyttelseskrævende.



Figur 45. Undersøgelsesområdet er markeret med gult. Tracé for den nuværende cykelsti er markeret med en orange streg.

## Naturindhold

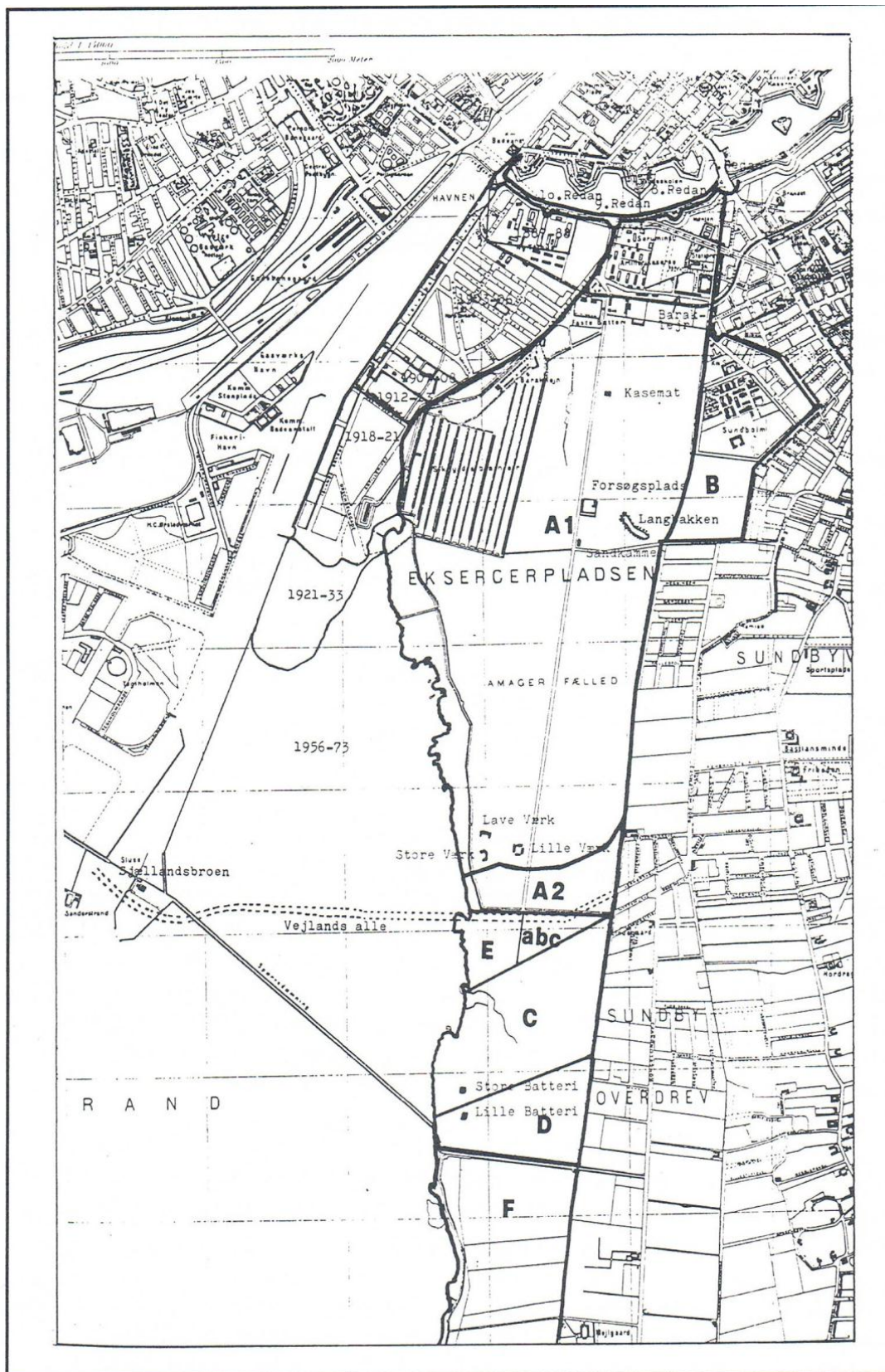
Der er fundet naturindhold som opfylder ovenstående kriterier, koncentreret omkring fredskovsarealet F2. Dette skovareal er opstået ved tilgroning af militærets gamle skydebaner der har været i funktion siden 1600-tallet, og man kan i skovbunden og syd for skoven erkende volde i nord-syd gående retning etableret i 1800-tallet, som kuglefang langs med skydebanerne. Skydebaneaktiviteterne blev overflyttet til, det dengang nyligt inddæmmede, Kalvebod Fælled i 1947 og tilgroningen af området i skov er hovedsagligt opstået efterfølgende. Skoven kaldes i det følgende for "Skydebaneskoven".

Skydevoldene ses som parallelle linjer i den vestlige del af området A1 på kortet (figur 47).



Figur 46. Den nuværende cykelsti henover det nordlige Amager Fælled





Figur 47. Kort over Amager Fælled og omgivelser 1928. På kortet er der med bogstaver angivet flere arealer, hvortil der henvises i teksten. Endvidere er angivet de opfyldte arealer mellem havnen og Artellerivej med angivelse af opfyldningsårene. Gengivet med tilladelse af Erik Husted. Kortet er taget fra rapporten "Naturovervågning af Amager Fælled 1990" udarbejdet af Ornis Consult for Københavns Kommune.





Figur 48. De væsentligste fund af naturværdier i 2013 omkring cykelstiens tracé (orange markering).

### Orkidéer

Der er gjort fund af de to orkidéarter; Ægbladet Fliglæbe og Skov-Hullæbe i området. Alle danske orkidéer er fredede. Orkidéerne er fundet voksende forskellige steder rundt i skovbrynet af Skydebaneskoven. Ægbladet Fliglæbe regnes for knyttet til skov med en relativ høj alder og kontinuitet.

### Sommerfugle

Langs det sydlige skovbryn findes et par bemærkelsesværdige sommerfuglearter; Iris og Ilia. Både Iris og Ilia er varmekrævende arter, som i Danmark findes på nordgrænsen af deres udbredelsesområde i Europa. Larverne er i forårs- og sommermånederne knyttet til et varmt mikroklima, hvilket netop findes i det sydvendte skovbryn af Skydebaneskoven. Hestefolden (O1) lige syd for cykelstien, er også velegnet som levested for sommerfuglene, med spredte, store piletræer og gode sol- og læmuligheder. Både Iris og Ilia er knyttet til arter af Pil, som sædvanligvis er larvernes foretrukne foderplante. I Skydebaneskovens skovbryn findes Selje-Pil, Grå-Pil samt Hvid-Pil og i skoven findes også Bævre-Asp, som larverne af Ilia også gerne benytter.

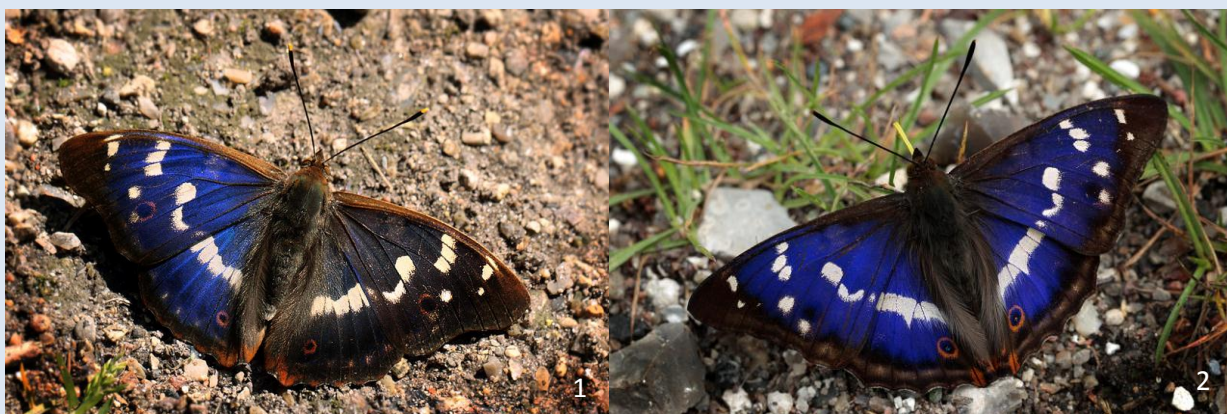


Figur 49. Ilia (*Apatura ilia*). Ny dansk sommerfugl fundet i pinseskoven, juli 2011 og nu på Amager Fælled juli 2013.

Ilia er en nyindvandret/ny-opdaget art på Amager Fælled. Det første fund blev gjort af Lars Andersen d. 26. juli 2013 i forbindelse med denne undersøgelse, hvor en enkelt han blev observeret sammen med to hanner af Iris. Den er samtidig også meget nyligt indvandret som art i Danmark, hvor den hidtil kun har været kendt siden juli 2011 fra sydligere strøg på Amager nemlig ved Pinseskoven og Fasanskoven.

## BOKS 1

**Ilia**, *Apatura ilia* (Denis & Schiffermüller, 1775) er i vingefang 66 til 72 mm. Hunnen er størst, hannen er mindre som har violet til sjældent blå skær som ses tydeligst i solskin. Arten har samme tegning som **Iris**, *Apatura iris*, men den er noget mindre. Ilia kendes på dens tydelig orangeringet øjeplet på forvingens overside i celle c2 ydrefelt, som Iris mangler. Ilia har bugtet hvidt diskalbånd på bagvingens overside, som kan varierer i bredden, båndet mangler spids udadtil i diskalcellen som Iris har. Kraftig gul farve på ydre halvdel af følehornes club. Undersiden er diffus. Ilia findes i 2 farve varianter; en med hvide pletter og bånd på oversiden, og en hvor de hvide pletter og bånd er orange/gule istedet, som hedder f. *clytie*. Den gule form er ikke fundet i Danmark endnu.



1. Ilia (*Apatura ilia*) han. Pineskoven d. 13. juli 2012. 2. Iris (*Apatura iris*) han. Pineskoven d. 13. juli 2012.

## Eng/vandhul

Nord for cykelstien, lige vest for Skydebaneskoven, ligger et hestegræsset engareal omgivet af et rødmalet rækværk (E1). Længst mod sydøst er dette område mere lavtliggende og fugtigt. Arealet er et potentielt levested for padder. Den lavtliggende del er forårsoversvømmet, men sommerudtørrende og skygges for tiden af nogle højere træer langs den sydlige kant mod cykelstiens tracé. Området tørrede tidligt ud i den varme sommer 2013 og fremstod med næsten vegetationsløst, udtørret mudder i slutningen af juni.

På engen lige nord er der tidligere bl.a. registreret Spidspuklet Vokshat (*Hygrocybe acutoconica*) og kegle-Vokshat (*Hygrocybe conica*) og der findes stadig en rest af værdifuld overdrevsflora med bl.a. græsarten Tandbælg.

## Mulige konflikter

### Glatførebekæmpelsesmidler

#### Omkringliggende naturtyper

Generelt vil saltning næppe betyde negative forskydninger og forandringer af floraens artssammensætning langs størstedelen af tracéet. Området er tidligere strandeng/havbund og bl.a. vokser der pletvis stadig rester af den salttolerante strandengsflora i form af arterne Harril,



Jordbær-Kløver og Sylt-Star. Urea-holdige midler vil derimod forårsage næringsberigelse, hvilket formodentlig vil forringe naturkvaliteten i de berørte områder over tid.

### Padder og krybdyr

Der er ikke konstateret en aktuel forekomst af padder i delområde E1. Men området vurderes med en målrettet forvaltning, at kunne udgøre et potentielt levested og yngleområde for padder og i øvrigt også andre organismer knyttet til fugtige englavninger/ forårspytter. Dog er der aktuelt relativt få padder og krybdyr i netop denne del af Amager Fælled, og derfor vil effekten formentlig på kort sigt være ubetydelig.



Figur 50. Skrubtudse (*Bufo bufo*) observeret ved cykelstien syd for skydebaneskoven d. 25. juli 2013, (dødsårsag ukendt).

Saltning kan potentielt udgøre et problem, hvis de forskellige nærliggende vådområder i fremtiden koloniseres af padder. Saltholdigheden af vandet i padders yngleområder har afgørende betydning for både levestedernes kvalitet og arternes ynglesuccés. Generelt er saltholdighed over 0,5 % skadelig, et fænomen der er kommet øget fokus på, de seneste år.

### Orkidéer

Det er uvist om orkidéerne vil kunne trives med saltpåvirkning af jordbunden. De arter der findes i området, er knyttet til skov og er ikke kendt for at vokse i naturligt saltpåvirkede naturtyper. Det er derfor overvejende sandsynligt, at vækstforholdene kan påvirkes negativt ved saltning. Urea-holdige glatførebekæmpelsesmidler har en eutrofierende effekt på jordbunden, hvilket vil påvirke vækstforholdene i en negativ retning. Eutrofiering (næringsforurening) er en velkendt trussel mod orkidéers voksesteder pga. øget konkurrence fra andre næringsbegunstigede arter, og negativ påvirkning af orkidéernes symbiotiske svampepartnere, der har afgørende betydning for både orkidéernes spiring og vækst.

### Svampe

Svampeforekomster er ikke undersøgt i denne undersøgelse. Der er dog tidligere fundet flere sjældne svampearter i området. Der er bl.a. fundet Spidspuklet og Kegle-vokshat i delområde E1 tæt på Skydebaneskovens skovbryn. Området lige syd for cykelstien og hestefolden bag det røde rækværk (E1) blev bl.a. derfor, i baggrundsrapporten fra 1990, udpeget som værdifuldt voksested for svampe. Forekommer der stadig sjældne svampearter i området eller langs cykelstiens tracé, kan brug af urea-holdige midler risikere at påvirke forekomsterne negativt. Det vides ikke med sikkerhed om salt vil udgøre et problem, men hverken Spidspuklet vokshat eller Kegle-vokshat er kendt for at vokse i naturligt saltpåvirkede naturtyper.



## Sommerfugle

De forreste træer som udgør det sydvendte skovbryn af Skydebaneskoven, har udviklet et sammenhængende bladhang der skaber læ og akkumulerer varme. Ved indgreb der forringer eller ødelægger denne effekt kan Ilia og Iris' livsbetingelser forringes. Ligeledes udgør bladhanget fra arter af Pil og Asp levestedet og selve fødegrundlaget for de to arters varmekrævende sommerfuglelarver. Arterne overvintrer som forpuppede larver der typisk findes siddende i grenvinkler på Selje-Pil.

## Flagermus

Der er ikke foretaget undersøgelser af pattedyr herunder flagermusforekomster i denne undersøgelse. Flagermus er ud fra et naturforvaltningsmæssigt perspektiv vigtige, da alle arter af flagermus i Danmark er fredede jf artsfredningsbekendtgørelsen<sup>1</sup>. Det er overvejende sandsynligt, at skydebaneskovens sydvendte skovbryn med mange insekter, udgør et attraktivt fourageringsområde for flagermus. Om nogle af de ældste træer i området tillige benyttes til yngle- eller rasteområde i sommerhalvåret og overvintring er ikke undersøgt målrettet eller vurderet nærmere, men det er en mulighed. Bruges træerne til raste-, yngle- eller overvintringsområde skal der udvises særlige hensyn. Bl.a. må træer med spættehuller og andre hulheder ikke fældes i perioden 1. nov. – 31.august.

## Trafik

En belysning af stien vil kunne have en væsentlig negativ betydning, dels ved at øge trafikken og dels ved at lysforurene på tidspunkter hvor padderne normalt vandrer i ly af mørket.

En asfaltering og evt. etablering af belysning, kan på sigt få betydning for padderne ved at tiltrække en større trafikmængde. Der kan tiltrækkes (øget) kørsel med motoriserede køretøjer som knallerter og scootere, med højere fart og bredere hjul. Samtidig vil lys og asfalt formentlig generelt øge alle trafikanternes hastighed på kørebanen. Samlet set må det forventes, at forårsage et forøget tab af vandrende padder gennem trafikdrab. Etablering af belysning langs cykelstien kan ydermere skabe en form for lysforurening. For at nedsætte sandsynligheden for prædation, vandrer mange padder om natten, hvor mørket giver beskyttelse. Fænomenets størrelsesorden og dermed væsentlighed er dog svær at vurdere uden yderligere oplysninger om trafikens nuværende og kommende størrelse. Aktuelt er paddebestanden på Amager Fælled meget lav sammenlignet med undersøgelser i slutningen af 1990'erne og problemet derfor mest af potentiel karakter. Omvendt er de tilbageværende meget få individer desto vigtigere at bevare. Ønskes der en øget paddebestand i området er det vigtigt at tage disse betragtninger med i en evt videre planlægning.

---

<sup>1</sup> "Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt" (BEK nr 330 af 19/03/2013).

## Litteraturliste

Carl Bro a/s (1999). Flora og biotoper på den østlige del af Amager og Kalvebod Fælled 1998. For Ørestadsselskabet, Metro i København.

Carl Bro a/s (1999). Fugle, padder og krybdyr på den østlige del af Amager Fælled 1998. For Ørestadsselskabet, Metro i København.

de Waal, K. (2006): The effect of human intrusion on the behaviour of breeding lapwings. – specialrapport, Københavns Universitet & Danmarks Miljøundersøgelser.

Denoel M., Bichot M., Ficetola G.F., Delcourt J., Yliff M., Kestemont P. & Poncin P. (2010). Cumulative effects of road de-icing salt on amphibian behavior. *Aquatic Toxicology* 99: 275-280.

Faurholdt, N., Hinke, H. & Hansen P.E. (2013). Synger Brændeskærm (*Selinum dubium*) på sidste vers? *Urt*, 37. årgang nr.4:117-160.

Fredshavn, J. et. al. (2010). Teknisk anvisning til besigtigelse af naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 mv. Version 1.04, Juni 2010. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet.

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2009). Naturtilstand i habitatområderne. Habitatdirektivets lysåbne naturtyper. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet – Faglig rapport fra DMU nr. 735.

Fog, K., Schmedes, A. og Rosenørn de Lasson, D. (2001). Nordens Padder og krybdyr. Gads Forlag.

Holm, T.E. & K. Laursen (2009): Experimental disturbance by walkers affects behaviour and territory density of nesting Black-tailed Godwit, *Limosa limosa*. – *Ibis* 151: 77-87.

Kirby, J., N. Davidson, N. Giles, M. Owen & C. Spray (2004): *Waterbirds & Wetland Recreation Handbook. A review of issues and management practice.* – Wildfowl & Wetlands Trust, Slimbridge, Gloucestershire.

Københavns Kommune, Bygge- og Teknikforvaltningen, Vej & Park (2002). Amager Fælled. Folder med kort.

Larsen, K. (1994). Naturovervågning af vestlige del af Amager Fælled 1993. Københavns Kommune, Stadsingeniørens Direktorat.

Novotny, E. V., Murphy, D. & Stefan, H. G. (2008). Increase of urban lake salinity by road deicing salt. *Science of the total environment* 406: 131-144.

Ornis Consult Aps. (1990). Naturovervågning af Amager Fælled 1990. Københavns Kommune, Stadsingeniørens Direktorat.

Rald, E. (1997): Morkler på militæranlæg i København, Svampe nr. 36.

Sanzo, D. & Hecnar, S. J. (2006). Effects of road de-icing salt (NaCl) on larval wood frogs (*Rana sylvatica*). *Environmental Pollution* 140: 247-256.

Stoltze, M. Og Pihl, S. (red.) (1998). Gulliste 1997 over planter og dyr i Danmark. Miljø- og Energiministeriet, Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen.

Teknik- og Miljøforvaltningen (2011). Plads til naturen. Strategi for Biologisk Mangfoldighed i København. Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune.

Top-Jensen, M. og Fibiger, M. (2009). Danmarks Sommerfugle, en felthåndbog over samtlige dag- og natsommerfugle. Bugbook Publishing.

Vesterholt, J. (1998). Usædvanlige danske svampefund, Svampe nr. 38.

Wind, P. & Pihl, S. (red.) (2004). Den danske rødliste. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. <http://redlist.dmu.dk> (opdateret april 2010)

Winston, R. J., Hunt, W. F. & Puer, W. T. (2012). Road Salt and Its Effects on Amphibians: A Concern for North Carolina?. Technical Assistance, No. TA-2012-05. North Carolina Department of Transportation

[www.allearter.dk](http://www.allearter.dk) (herunder kategorien "forvaltningsarter" med den danske rødliste + gulliste)

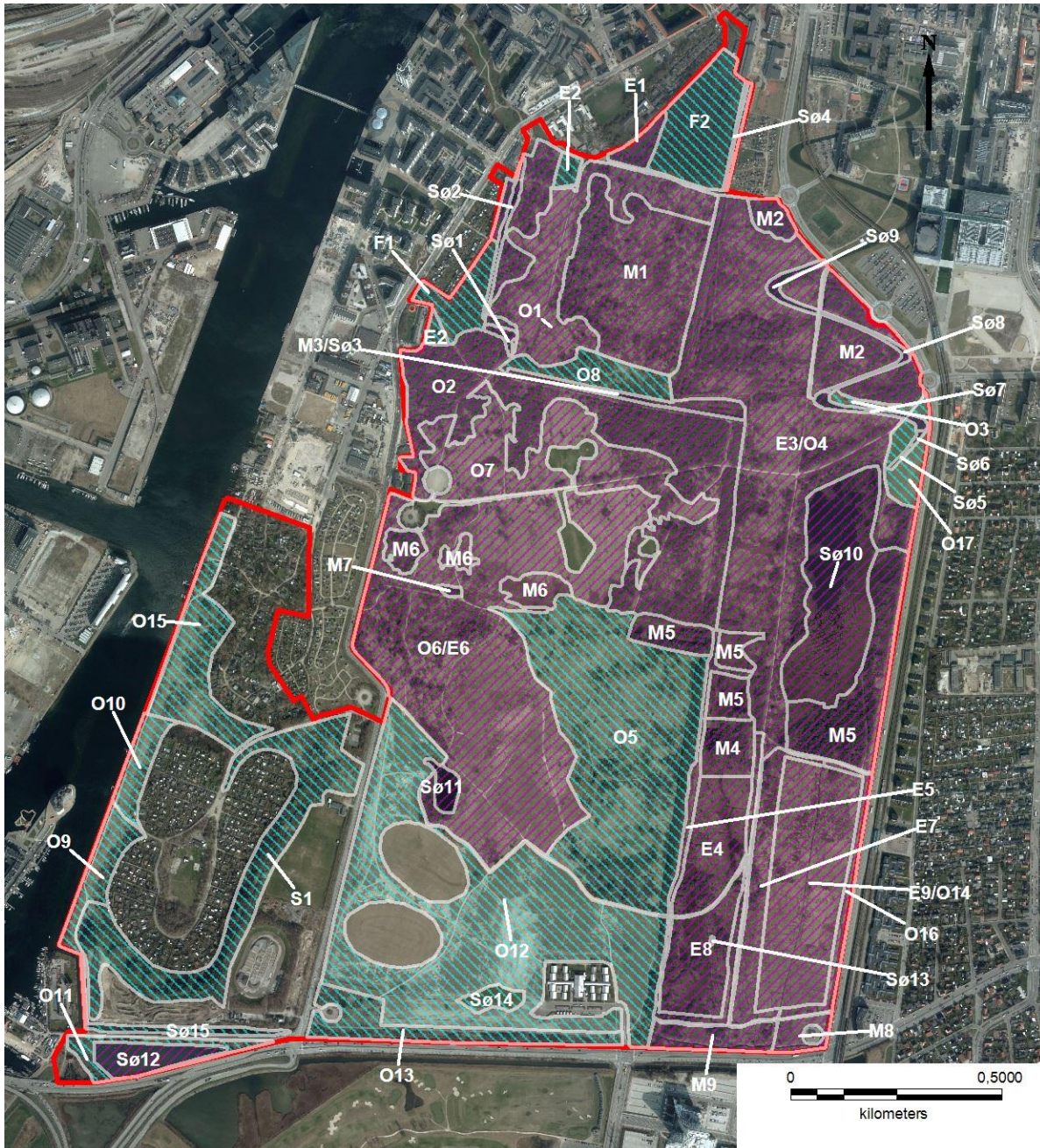
[www.danske-natur.dk](http://www.danske-natur.dk) (hjemmeside om danske dagsommerfugle og andre insekter af Lars Andersen)



## Appendix

|  |            |
|--|------------|
| Oversigt over områdernes §3-status       | Side I     |
| Arealer ejet af By & Havn                | Side II    |
| Delområdernes estimerede naturværdi      | Side III   |
| Observerede insekter                     | Side IV-IX |
| Observerede fugle                        | Side X     |
| Værdifulde planter ikke genfundet i 2013 | Side X     |
| Observerede padder                       | Side XI    |
| Padder ikke genfundet i 2013             | Side XI    |
| Observerede krybdyr                      | Side XI    |
| Krybdyr ikke genfundet i 2013            | Side XI    |

## Øversigt over områdene §3-status



### Vidensindsamling Amager Fælled Aralet omfattet af Naturbeskyttelsesloven §3

§3 (33)

Ej §3 (16)

Undersøgelsesområde 2013

Figur 51. Øversigt over undersøgelsesområdet med angivelse af de enkelte delområders status som værende §3 eller ikke-§3. Enkelte af områdene er kun delvist beskyttet af §3 - se registreringerne på Danmarks Miljøportal for detaljer ang. §3-naturtypens arealandel. Er en del af arealet omfattet af §3 er området skraveret med lilla på kortet. Bemærk, at naturbeskyttelsesinteresserne i nogle af de lilla skraverede områder, som ejes af "By & Havn", er omfattet af bestemmelser i LOV nr. 551 af 06/06/2007 (se figur 48 over arealer ejet af "By & Havn"), og at F1 + F2 er fredskov omfattet af Skovloven.



## Arealer ejet af By & Havn

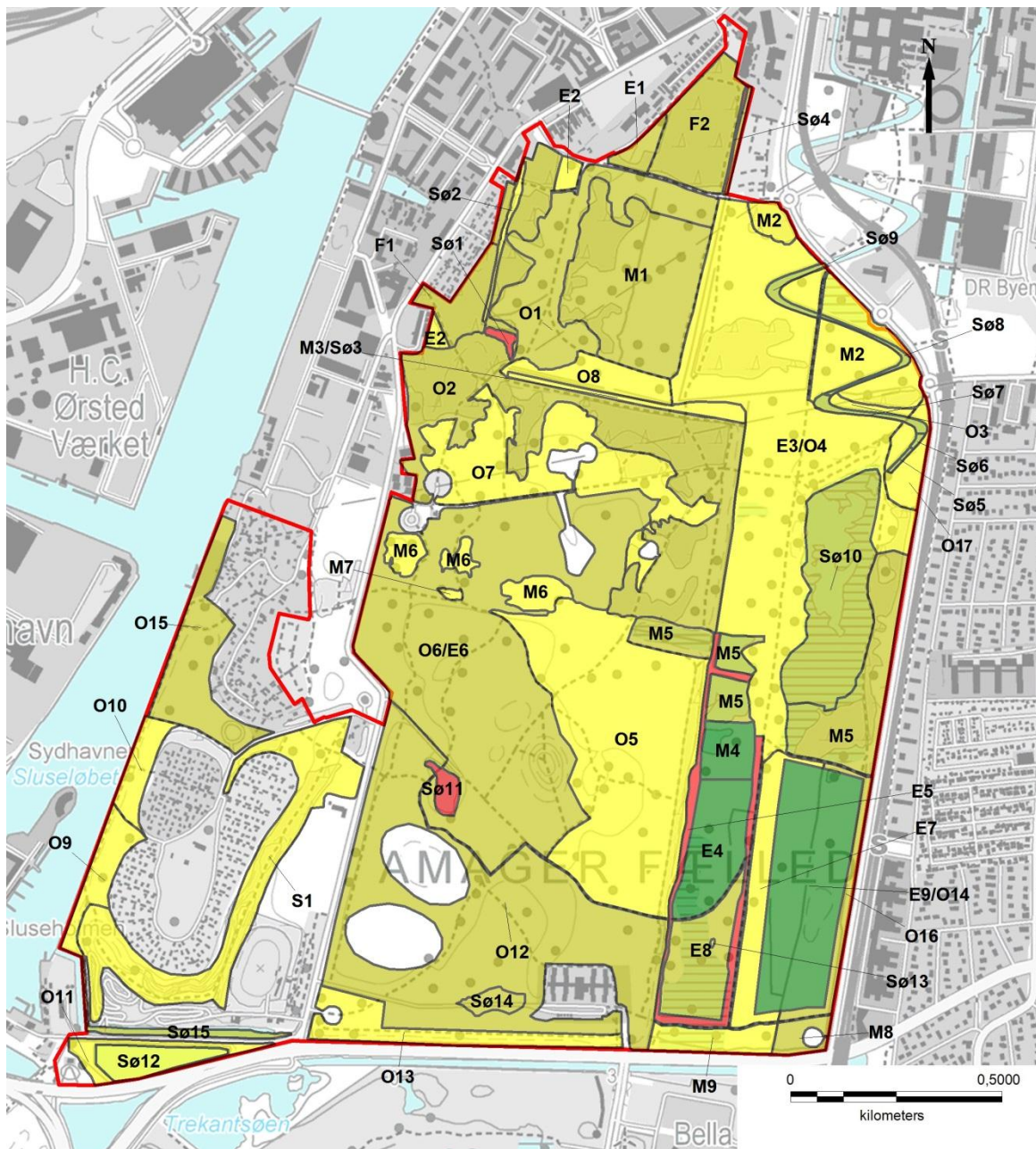


Figur 52. Matrikel kort over Amager Fælled og de nærmeste arealer. Kort fra miljøportalen.dk.

Københavns kommune har oplyst, at matrikel 182c (gul fremhævelse), ejes af "By & Havn". Området er omfattet af "Lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingselskabet I/S" (LOV nr. 551 af 06/06/2007). Loven indeholder særlige bestemmelser af betydning for naturbeskyttelsen. Københavns Kommune ejer 55 pct. af By & Havn, transport- og energiministeren ejer 45 pct.



## Delområdernes estimerede naturværdi



### Vidensindsamling Amager Fælled

#### Estimeret naturtilstand

- 2 - God (3)
- 3 - Moderat (21)
- 4 - Ringe (21)
- 5 - Dårlig (4)

Undersøgelsesområde 2013

Figur 53. Oversigt over delområdernes estimerede naturværdi. Den estimerede naturværdi er en subjektiv vurdering foretaget af inventøren i forbindelse med en besigtigelse. Naturværdien estimeres ud fra floraen og vegetationsstrukturen mv. på området.

## Observerede insekter

Tabel 9. Oversigt over alle fundne arter af insekter. Numrene i de sidste 12 kolonner henviser til delområdernes registreringsnumre. Afkrydsningen refererer til i hvilke delområder arten er fundet. Findernes initialer: LA - Lars Andersen, LMR - Lars Maltha Rasmussen, ESL - Erik Steen Larsen, AM - Alex Madsen, ANM - Anders Neidendam Michaelsen, PM - Paul Maslen, JSP - John Strange Petersen. Navngivningen følger "Danmarks Sommerfugle".

| Dansk navn              | Videnskabeligt navn           | Findere  | Alm./<br>Relativ/<br>Sjælden | Alle<br>delområder | Centrale del:<br>O2 - O5 - O7<br>- O6/E6 - O7<br>- M5 - M6 -<br>M7 | Nordlige del:<br>O1 - O8 - E1 -<br>M1 - M3/Sø3<br>- F1 - F2 | Sydøstlige<br>del: E4 - E5 -<br>E7 - E8 -<br>E9/O14 -<br>O16 - M8 -<br>M9 | Sydvestlige<br>del: O5 - O7<br>- O12 - O13 -<br>M6 - Sø11 -<br>Sø14 |
|-------------------------|-------------------------------|----------|------------------------------|--------------------|--|---|---|---|
| Brun Brilleugle         | <i>Abrostola triplasia</i>    | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Ahornugle               | <i>Acronicta aceris</i>       | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Snehare                 | <i>Acronicta leporina</i>     | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Poppelugle              | <i>Acronicta megacephala</i>  | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Psiugle                 | <i>Acronicta psi</i>          | LA & AM  | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Efterårs-Mosaikguldsmed | <i>Aeshna mixta</i>           | LA       |                              |                    | X  | X   |   | X   |
| Dagpåfugleøje           | <i>Aglais io</i>              | LA       | alm                          |                    | X  | X   |   | X   |
| Nældens Takvinge        | <i>Aglais urticae</i>         | LA       | alm                          |                    | X  | X   |   |   |
| Alm. Barkmåler          | <i>Alcis repandata</i>        | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Hundegræs-ugle          | <i>Amphipoea fucosa</i>       | LA & AM  | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Berber-pyramideugle     | <i>Amphipyra berbera</i>      | LA & AM  | relativ                      |                    |  |   |   |   |
| Stor Kejserguldsmed     | <i>Anax imperator</i>         | LA & PM  | alm                          |                    | X  | X   |   |   |
| Aurora                  | <i>Anthocharis cardamines</i> | LA       | alm                          |                    | X  | X   |   |   |
| Egetandspinder          | <i>Apamea anceps</i>          | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Foranderlig Stængelugle | <i>Apamea crenata</i>         | LA & AM  | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Hvidlig Stængelugle     | <i>Apamea lithoxylaea</i>     | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Rodugle                 | <i>Apamea monoglypha</i>      | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Slange-Stængelugle      | <i>Apamea ophiogramma</i>     | LA & AM  | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| Det Korte W             | <i>Apamea remissa</i>         | LA & ESL | alm                          |                    |  |   | X   |   |
| <b>Ilia</b>             | <i>Apatura ilia</i>           | LA       | sjælden                      |                    |  | X   |   |   |
| Iris                    | <i>Apatura iris</i>           | LA       | alm                          |                    | X  | X   |   |   |

|                             |                                |          |         |   |   |   |
|-----------------------------|--------------------------------|----------|---------|---|---|---|
| <b>Engrandøje</b>           | <i>Aphantopus hyperantus</i>   | LA       | alm     |   | X |   |
| <b>Y-ugle</b>               | <i>Apterogenum ypsilon</i>     | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Nældesommerfugl</b>      | <i>Araschnia levana</i>        | LA       | alm     | X | X |   |
|                             | <i>Archanara sp.</i>           |          |         |   |   |   |
| <b>Brun Bjørnespinder</b>   | <i>Arctia caja</i>             | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Kejserkåbe</b>           | <i>Argynnis paphia</i>         | ANM      | alm     | X | X |   |
| <b>Gammaugle</b>            | <i>Autographa gamma</i>        | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Det Gyldne U</b>         | <i>Autographa pulchrina</i>    | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Brændeugle</b>           | <i>Axylia putris</i>           | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Alm. Birkemåler</b>      | <i>Biston betularia</i>        | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Pile-ugle</b>            | <i>Brachylomia viminalis</i>   | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Håret Mosaikguldsmed</b> | <i>Brachytron pratense</i>     | LA       | relativ |   |   | X |
| <b>Snehvid Stregmåler</b>   | <i>Cabera pusaria</i>          | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Perlemåler</b>           | <i>Campaea margaritata</i>     | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Drømme-mus</b>           | <i>Caradrina morpheus</i>      | LA & ESL | relativ |   |   | X |
| <b>Andemad-Halvmøl</b>      | <i>Cataclysta lemnata</i>      | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Skovblåfugl</b>          | <i>Celastrina argiolus</i>     | LA       | alm     |   | X |   |
| <b>Tremmemåler</b>          | <i>Chiasmia clathrata</i>      | LA       | alm     | X |   |   |
|                             | <i>Chilo phragmitella</i>      | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Rov-mus</b>              | <i>Chilodes maritima</i>       | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| <b>V-dværgmåler</b>         | <i>Chloroclystis v-ata</i>     | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Alm. Markgræshoppe</b>   | <i>Chorthippus brunneus</i>    | LMR & LA | alm     | X | X |   |
| <b>Flagermus-Vandnymfe</b>  | <i>Coenagrion pulchellum</i>   | LA       | alm     | X |   |   |
| <b>Okkergul Randøje</b>     | <i>Coenonympha pamphilus</i>   | LA       | alm     | X | X | X |
| <b>Grøn Bladmåler</b>       | <i>Colostygia pectinataria</i> | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Sivgræshoppe</b>         | <i>Conocephalus dorsalis</i>   | LMR & LA | relativ | X | X | X |
| <b>Violet Ordenugle</b>     | <i>Cosmia pyralina</i>         | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| <b>Trapezugle</b>           | <i>Cosmia trapezina</i>        | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| <b>Snerre-Bladmåler</b>     | <i>Cosmorhoe ocellata</i>      | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| <b>Pileborer</b>            | <i>Cossus cossus</i>           | JSP      | alm.    |   | X |   |
| <b>Dværgblåfugl</b>         | <i>Cupido minimus</i>          | LA       | alm     |   |   |   |



|                               |                                 |          |         |  |   |   |
|-------------------------------|---------------------------------|----------|---------|--|---|---|
| <b>Dueurtsværmer</b>          | <i>Deilephila elpenor</i>       | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Lille Vinsværmer</b>       | <i>Deilephila porcellus</i>     | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Tvebånd-dagugle</b>        | <i>Deltote bankiana</i>         | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Hvidhjørnet Dagugle</b>    | <i>Deltote pygarga</i>          | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Star-dagugle</b>           | <i>Deltote uncula</i>           | LA       | alm     |  |   | X |
| <b>Brun Tiggerugle</b>        | <i>Diarsia brunnea</i>          | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Tiggerugle</b>             | <i>Diarsia mendica</i>          | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Pile-Dværg</b>             | <i>Earias clorana</i>           | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Sørge-Snerremåler</b>      | <i>Epirrhoe tristata</i>        | LA       | alm     |  | X |   |
| <b>Stor Frostmåler</b>        | <i>Erannis defoliaria</i>       | LA       | alm     |  |   | X |
| <b>Grålig cyklameugle</b>     | <i>Eucarta virgo</i>            | LA & ESL | sjælden |  |   | X |
| <b>Brun Kløverugle</b>        | <i>Euclidia glyphica</i>        | LA       | alm     |  | X |   |
| <b>Kløverugle</b>             | <i>Euclidia mi</i>              | LA       | alm     |  | X |   |
| <b>Bølle-stenmåler</b>        | <i>Eulithis populata</i>        | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Hvid Dværgmåler</b>        | <i>Eupithecia centaureata</i>   | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Hindbærugle</b>            | <i>Euplexia lucipara</i>        | LA & AM  | alm     |  |   | X |
| <b>Poppel-Gaffelhale</b>      | <i>Furcula bifida</i>           | LA & ESL | relativ |  |   | X |
| <b>Grøn Birkemåler</b>        | <i>Geometra papilionaria</i>    | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Citronsommerfugl</b>       | <i>Gonepteryx rhamni</i>        | LA       | alm     |  | X | X |
| <b>Spåugle</b>                | <i>Graphiphora augur</i>        | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Knopmåler</b>              | <i>Gymnoscelis rufifasciata</i> | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Klyngerspinder</b>         | <i>Habrosyne pyritoides</i>     | LA & ESL | alm     |  |   | X |
|                               | <i>Hedya salicella</i>          | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Cikorie træk-ugle</b>      | <i>Heliothis virescens</i>      | LA       | sjælden |  | X |   |
| <b>Hvidmærket stængelugle</b> | <i>Helotropha leucostigma</i>   | LA & AM  | alm     |  |   | X |
| <b>Brunpletet Lundmåler</b>   | <i>Hemithea aestivaria</i>      | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Vatret Bladmåler</b>       | <i>Hydriomena furcata</i>       | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Vinkelstreget Engmåler</b> | <i>Idaea aversata</i>           | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Skov-Engmåler</b>          | <i>Idaea biselata</i>           | LA & AM  | alm     |  |   | X |
| <b>Sortpletet Løvmåler</b>    | <i>Idaea dimidiata</i>          | LA & ESL | alm     |  |   | X |
| <b>Purpur-Engmåler</b>        | <i>Idaea muricata</i>           | LA & ESL | relativ |  |   | X |

|                                   |                                 |          |         |   |   |   |
|-----------------------------------|---------------------------------|----------|---------|---|---|---|
| Skov-spidsugle                    | <i>Ipimorpha subtusa</i>        | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| Haveugle                          | <i>Lacanobia oleracea</i>       | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Poppelsværmer                     | <i>Laothoe populi</i>           | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Grå Algeugle                      | <i>Laspeyria flexula</i>        | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Sortmærket<br>Kobbervandnymfe     | <i>Lestes dryas</i>             | LA       | relativ |   |   |   |
| Sortprikket Græsugle              | <i>Leucania obsoleta</i>        | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Firepletet Libel                  | <i>Libellula quadrimaculata</i> | LMR      | alm     | X | X |   |
| Sortrandet Måler                  | <i>Lomaspilis marginata</i>     | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Grumset Vikkeugle                 | <i>Lygephila pastinum</i>       | LA & ESL | relativ |   |   | X |
| Græs-snudeugle                    | <i>Macrochilo cribrumalis</i>   | LA & ESL | relativ |   |   | X |
| Strandringsspinder                | <i>Malacosoma castrensis</i>    | LA & ANM | relativ |   |   | X |
| Ringspinder                       | <i>Malacosoma neustria</i>      | LA & ESL | relativ | X |   | X |
| Kålugle                           | <i>Mamestra brassicae</i>       | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| Græsrandøje                       | <i>Maniola jurtina</i>          | LA       | alm     |   |   | X |
| Egegræshoppe                      | <i>Mecanema thalassinum</i>     | LA       | alm     | X | X |   |
| Brombær-Dværg                     | <i>Meganola albula</i>          | LA & ESL | relativ |   |   | X |
| Pileurtugle                       | <i>Melanchra persicariae</i>    | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Hvidaksugle                       | <i>Mesapamea secalis</i>        | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| Kræmmerhus Græsugle               | <i>Mythimna conigera</i>        | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Rusten Græsugle                   | <i>Mythimna ferrago</i>         | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| Sortstribet Græsugle              | <i>Mythimna impura</i>          | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| Bleg Græsugle                     | <i>Mythimna pallens</i>         | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Flov Græsugle                     | <i>Mythimna pudorina</i>        | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Svagtskygget Smutugle             | <i>Noctua comes</i>             | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Bredbåndet Smutugle               | <i>Noctua fimbriata</i>         | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Mørksømmet Smutugle               | <i>Noctua interjecta</i>        | LA & AM  | relativ |   |   | X |
| Brunviolet Smutugle               | <i>Noctua janthe</i>            | LA & AM  | alm     |   |   | X |
| Brunviolet/Sortviolet<br>Smutugle | <i>Noctua janthe/janthina</i>   | LA & ESL | alm     |   |   | X |
| Smutugle                          | <i>Noctua pronuba</i>           | LA & ESL | alm     |   |   | X |

|                        |                               |          |         |   |   |   |   |   |
|------------------------|-------------------------------|----------|---------|---|---|---|---|---|
| Tjørne-Dværg           | <i>Nola cucullatella</i>      | LA       | alm     |   | X |   | X | X |
| Zigzagspinder          | <i>Notodonta ziczac</i>       | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Stor Bredpande         | <i>Ochlodes sylvanus</i>      | LA       | alm     |   | X | X |   |   |
| Hvidrandet Jordugle    | <i>Ochropleura plecta</i>     | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Sølle Tyv              | <i>Oligia latruncula</i>      | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Stregtyv               | <i>Oligia strigilis</i>       | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
|                        | <i>Oncocera semirubella</i>   | LA & ESL | relativ |   |   |   | X |   |
| Natsvalehale           | <i>Ourapteryx sambucaria</i>  | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Skovrandøje            | <i>Pararge aegeria</i>        | LA       | alm     |   | X | X |   |   |
| Musegrå Lavspinder     | <i>Pelosia muscerda</i>       | LA & AM  | relativ |   |   |   | X |   |
| Måneplet               | <i>Phalera bucephala</i>      | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Konvalæder             | <i>Pharmacis lupulina</i>     | LA       | alm     |   | X |   |   | X |
| Stor Porcelænsspinder  | <i>Pheosia tremula</i>        | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Fjermåler              | <i>Phigalia pilosaria</i>     | LA       | alm     |   |   | X |   |   |
| Agatugle               | <i>Phlogophora meticulosa</i> | LA & AM  | alm     |   |   |   | X |   |
| Dæmringsugle           | <i>Photedes extrema</i>       | LA & ESL | relativ |   |   |   | X |   |
| Rørhveneugle           | <i>Photedes fluxa</i>         | LA & AM  | alm     |   |   |   | X |   |
| Mosebunke-ugle         | <i>Photedes minima</i>        | LA & AM  | alm     |   |   |   | X |   |
| Kridtugle              | <i>Photedes morrisii</i>      | LA & ESL | sjælden |   |   |   | X |   |
|                        | <i>Phycitodes binaevella</i>  | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Stor Kålsommerfugl     | <i>Pieris brassicae</i>       | LA       | alm     |   | X | X |   |   |
| Grønåret Kålsommerfugl | <i>Pieris napi</i>            | LA       | alm     | X | X | X |   |   |
| Lille Kålsommerfugl    | <i>Pieris rapae</i>           | LA       | alm     | X | X | X |   |   |
| Svingelugle            | <i>Plusia festucae</i>        | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Det Hvide C            | <i>Polygonia c-album</i>      | LA       | relativ |   | X | X |   |   |
| Alm. Blåfugl           | <i>Polyommatus icarus</i>     | LA       | alm     | X | X | X |   |   |
| Palpespinder           | <i>Pterostoma palpina</i>     | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |
| Det Hvide W            | <i>Satyrium w-album</i>       | LA       | alm     |   | X | X |   |   |
| Takugle                | <i>Scoliopteryx libatrix</i>  | LA & AM  | alm     |   |   |   | X |   |
| Rustrød Duskmåler      | <i>Scopula rubiginata</i>     | LA       | relativ |   |   |   |   |   |
| Aftenpåfugleøje        | <i>Smerinthus ocellata</i>    | LA & ESL | alm     |   |   |   | X |   |



|                                |                                   |          |         |   |   |  |   |
|--------------------------------|-----------------------------------|----------|---------|---|---|--|---|
| <b>Alm. Tigerspinder</b>       | <i>Spilosoma lubricipeda</i>      | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Alm. Hedelibel</b>          | <i>Sympetrum vulgatum</i>         | LA       | alm     | X | X |  | X |
| <b>Alm. torngræshoppe</b>      | <i>Tetrix undulata</i>            | LA       |         | X |   |  |   |
| <b>Stor grøn løvgræshoppe</b>  | <i>Tettigonia viridissima</i>     | LA       |         | X |   |  |   |
| <b>Hindevinge</b>              | <i>Thumatha senex</i>             | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Rosenplet</b>               | <i>Thyatira batis</i>             | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Stregbredpande</b>          | <i>Thymelicus lineola</i>         | LA       | alm     | X | X |  |   |
| <b>Mældeugle</b>               | <i>Trachea atriplicis</i>         | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Admiral</b>                 | <i>Vanessa atalanta</i>           | LA       | alm     | X | X |  |   |
| <b>Tidselsommerfugl</b>        | <i>Vanessa cardui</i>             | LA       | alm     | X | X |  |   |
| <b>Bredfeltet Båndmåler</b>    | <i>Xanthorhoe ferrugata</i>       | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Hæg-Spindemøl</b>           | <i>Yponomeuta evonymella</i>      | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Alm. Snudeugle</b>          | <i>Zanclognatha tarsipennalis</i> | LA & ESL | alm     |   |   |  | X |
| <b>Plettet Træborer</b>        | <i>Zeuzera pyrina</i>             | LA & ESL | relativ |   |   |  | X |
| <b>Sekspletet Køllesværmer</b> | <i>Zygaena filipendulae</i>       | LA & PM  | alm     |   |   |  | X |

## Observerede fugle

Tabel 10. Oversigt over alle registrerede ynglefugle på Amager Fælled 2013. Yderligere oplysninger vedrørende fugle observationerne findes i "Fugle, padder og krybdyr på Amager Fælled 2013"

| Art              | Videnskabeligt navn               | Grønbenet Rørhøne      | <i>Gallinula chloropus</i>     |
|------------------|-----------------------------------|------------------------|--------------------------------|
| Kærsanger        | <i>Acrocephalus palustris</i>     | Skovskade              | <i>Garrulus glandarius</i>     |
| Sivsanger        | <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> | Gulbug                 | <i>Hippolais icterina</i>      |
| Rørsanger        | <i>Acrocephalus scirpaceus</i>    | Græshoppesanger        | <i>Locustella naevia</i>       |
| Sanglærke        | <i>Alauda arvensis</i>            | Nattergal              | <i>Luscinia luscinia</i>       |
| Skeand           | <i>Anas clypeata</i>              | Hvid vipstjert         | <i>Motacilla alba</i>          |
| Gråand           | <i>Anas platyrhynchos</i>         | Skægmejse              | <i>Panurus biarmicus</i>       |
| Atlingand        | <i>Anas querquedula</i>           | Musvit                 | <i>Parus major</i>             |
| Grågås           | <i>Anser anser</i>                | Fasan                  | <i>Phasianus colchicus</i>     |
| Taffeland        | <i>Aythya ferina</i>              | Rødstjert              | <i>Phoenicurus phoenicurus</i> |
| Troldand         | <i>Aythya fuligula</i>            | Gransanger             | <i>Phylloscopus collybita</i>  |
| Rørdrum          | <i>Botaurus stellaris</i>         | Løvsanger              | <i>Phylloscopus trochilus</i>  |
| Tornirisk        | <i>Carduelis cannabina</i>        | Husskade               | <i>Pica pica</i>               |
| Stillits         | <i>Carduelis carduelis</i>        | Toppet lappedykker     | <i>Podiceps cristatus</i>      |
| Grønirisk        | <i>Carduelis chloris</i>          | Gråstrubet lappedykker | <i>Podiceps grisegena</i>      |
| Stor præstekrave | <i>Charadrius hiaticula</i>       | Jernspurv              | <i>Prunella modularis</i>      |
| Rørhøg           | <i>Circus aeruginosus</i>         | Vandrikse              | <i>Rallus aquaticus</i>        |
| Ringdue          | <i>Columba palumbus</i>           | Munk                   | <i>Sylvia atricapilla</i>      |
| Gråkrage         | <i>Corvus cornix</i>              | Havesanger             | <i>Sylvia borin</i>            |
| Gøg              | <i>Cuculus canorus</i>            | Tornsanger             | <i>Sylvia communis</i>         |
| Blåmejse         | <i>Cyanistes caeruleus</i>        | Gærdesanger            | <i>Sylvia curruca</i>          |
| Knopsvane        | <i>Cygnos olor</i>                | Lille lappedykker      | <i>Tachybaptus ruficollis</i>  |
| Stor flagspætte  | <i>Dendrocopos major</i>          | Gærdesmutte            | <i>Troglodytes troglodytes</i> |
| Rørspurv         | <i>Emberiza schoeniclus</i>       | Solsort                | <i>Turdus merula</i>           |
| Rødhals          | <i>Erithacus rubecula</i>         | Sangdrossel            | <i>Turdus philomelos</i>       |
| Bogfinke         | <i>Fringilla coelebs</i>          | Vibe                   | <i>Vanellus vanellus</i>       |
| Blishøne         | <i>Fulica atra</i>                |                        |                                |

## Værdifulde planter ikke genfundet i 2013

Tabel 11. Oversigt over værdifulde plantearter der tidligere er observeret på Amger Fælled men ikke blev genfundet i forbindelse med registreringerne i 2013.

| Dansk navn      | Videnskabeligt navn            | Dunet Havre     | <i>Helictotrichon pubescens</i> |
|-----------------|--------------------------------|-----------------|---------------------------------|
| Vår-Star        | <i>Carex caryophylla</i>       | Knold-Ranunkel  | <i>Ranunculus bulbosus</i>      |
| Fjernakset Star | <i>Carex distans</i>           | Lav Skorsonér   | <i>Scorzonera humilis</i>       |
| Lav Tidsel      | <i>Cirsium acaule</i>          | Rank Frøstjerne | <i>Thalictrum simplex</i>       |
| Strand-Nellike  | <i>Dianthus superbus</i>       | Slank Blærerod  | <i>Utricularia australis</i>    |
| Eng-Havre       | <i>Helictotrichon pratense</i> |                 |                                 |

## Observerede padder

Tabel 12. Oversigt over observerede paddearter på Amager Fælled 2013, samt deres eventuelle status i EF-Habitatdirektivet. Yderligere oplysninger vedrørende paddeobservationer findes i "Fugle, padder og krybdyr på Amager Fælled 2013".

| Dansk navn           | Videnskabeligt navn         | Bemærkning                          |
|----------------------|-----------------------------|-------------------------------------|
| Skrubtudse           | <i>Bufo bufo</i>            |                                     |
| Grønbroget tudse     | <i>Bufo viridis</i>         | EF-Habitatdirektivets bilag IV      |
| Lille vandsalamander | <i>Lissotriton vulgaris</i> |                                     |
| Spidssnudet frø      | <i>Rana arvalis</i>         | EF-Habitatdirektivets bilag IV      |
| Grøn frø             | <i>Rana esculenta</i>       |                                     |
| Butsnudet frø        | <i>Rana temporaria</i>      |                                     |
| Stor vandsalamander  | <i>Triturus cristatus</i>   | EF-Habitatdirektivets bilag II + IV |

## Padder ikke genfundet i 2013

Tabel 13. Oversigt over paddearter der ikke er genfundet i 2013, men der tidligere er kendt fra Amager Fælled

| Dansk navn       | Videnskabeligt navn    | Bemærkning                     | Seneste fund |
|------------------|------------------------|--------------------------------|--------------|
| Butsnudet frø    | <i>Rana temporaria</i> |                                | 1990'erne    |
| Grønbroget tudse | <i>Bufo viridis</i>    | EF-Habitatdirektivets bilag IV | 2010         |
| Strandtudse      | <i>Bufo calamita</i>   | EF-Habitatdirektivets bilag IV | 1970'erne    |

## Observerede krybdyr

Tabel 14. Oversigt over observerede krybdyrarter på Amager Fælled 2013. Yderligere oplysninger vedrørende krybdyrobervationer findes i "Fugle, padder og krybdyr på Amager Fælled 2013"

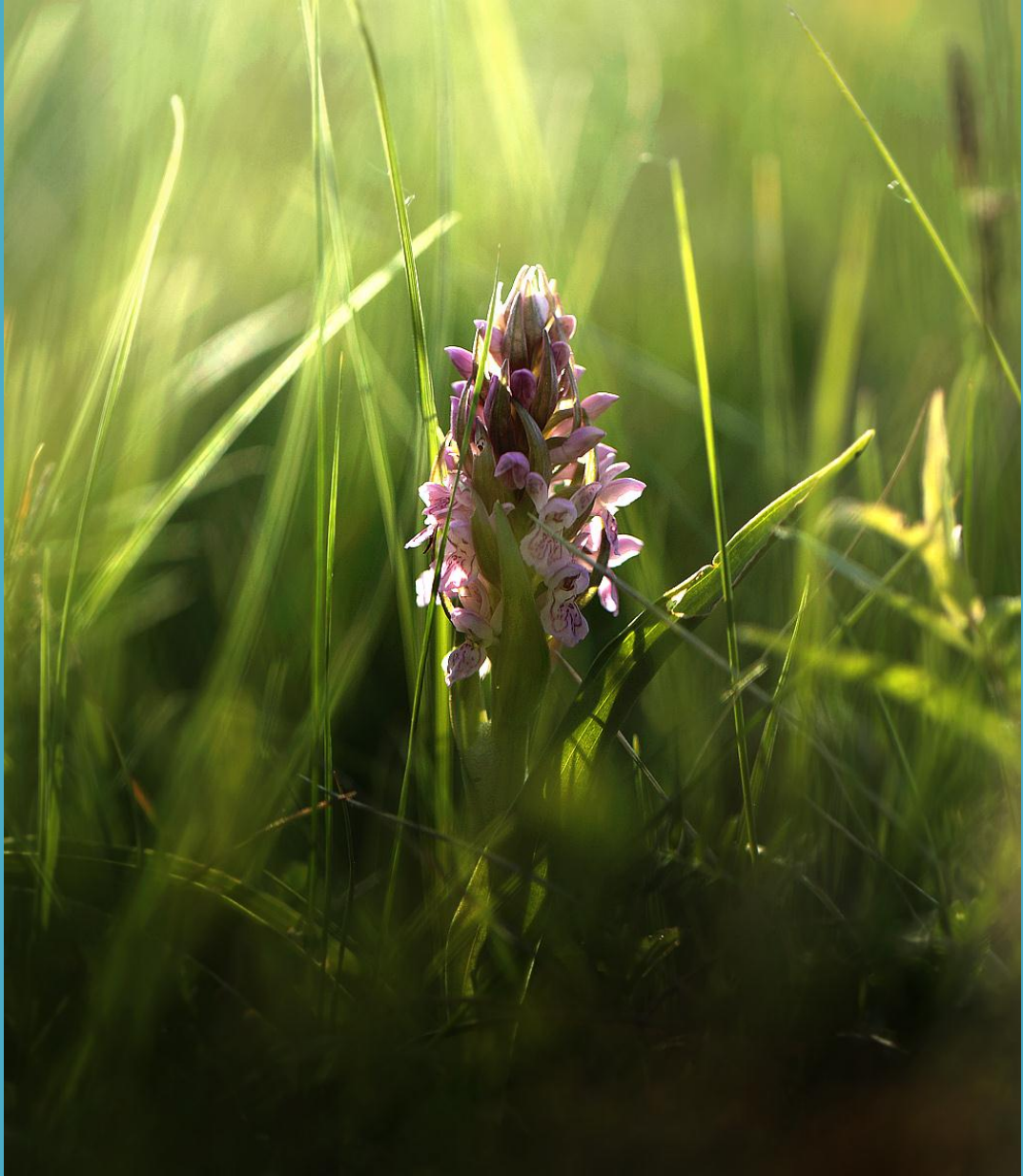
| Dansk navn | Videnskabeligt navn     | Bemærkning  |
|------------|-------------------------|---|
| Skovfirben | <i>Zootoca vivipara</i> | Observeret firben ikke sikkert artsbestemt, men formodes at være skovfirben |
| Snog       | <i>Natrix natrix</i>    | Ikke observeret ved undersøgelsen. Observation foretaget af Henrik Korzen   |

## Krybdyr ikke genfundet i 2013

Tabel 15. Oversigt over krybdyr der ikke er genfundet i 2013, men tidligere er kendt fra Amager Fælled

| Dansk navn | Videnskabeligt navn    | Bemærkning                     |
|------------|------------------------|--------------------------------|
| Markfirben | <i>Lacerta agilis</i>  | EF-Habitatdirektivets bilag IV |
| Hugorm     | <i>Vipera berus</i>    |                                |
| Stålorm    | <i>Anguis fragilis</i> |                                |





Kødfarvet gøgeurt (*Dactylorhiza incarnata*)